

A szakirányú oktatás pénzügyi kérdései

Szakmai anyag könyvelők számára

Szerző:

Balog Adrienn

Lektorálta:

Piacsek László Zoltán

Kiadja:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

2023

**A szakmai anyag kidolgozása az GFA-KA-KIM-17/2022 számú
támogatói okirat keretében valósult meg.**

Tartalomjegyzék

A 16 ÓRÁS ELŐADÁS ISMERETANYAG EGYSÉGEI.....	5
Szabályozási alapelvek	5
A szakképzést befolyásoló jogszabályi háttér	6
Fogalomtár.....	8
Kapcsolódó tudásanyag, honlapok, kiadványok.....	17
1. A KÉPZŐHELLYÉ VÁLÁS FOLYAMATA	20
1.1. Szakképző intézmények	20
1.2. A szakirányú oktatás megszervezése.....	21
1.3. A duális képzőhelyek nyilvántartása	22
1.4. Képzőközpontok.....	24
Összegzés.....	26
2. JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN	27
2.1. Részvétel a szakirányú oktatásban	27
2.2. A szakirányú oktatás rendje.....	28
2.3. A tanuló védelme a szakirányú oktatás során.....	29
2.4. Szakképzési munkaszerződés	29
2.5. Szakirányú oktatás teljesítése saját foglalkoztatónál 2023.08.01-től	32
2.6. Szakirányú oktatás teljesítése többes jogviszonyban 2023.08.01-től.....	33
2.7. Oktatási szünet, szabadidő, szabadság 2023.09.01-től, a munkavégzés alóli mentesülés 2023. 07. 07-től.....	33
2.8. A szakirányú oktatás időtartama.....	35
2.9. A szakképzési munkaszerződés alapján járó munkabér és egyéb juttatások.....	35
2.9.1. Betegszabadság.....	37
2.10. Szakképzési munkaszerződéssel járó bejelentés, adók, járulékok.....	37
2.11. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely kártérítési felelőssége	40
2.12. A szakképzési munkaszerződés megszűnése, megszüntetése 2023.09.01-től.....	41
2.13. Eljárás a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony szünetelése és a szakképzési munkaszerződés megszűnése, illetve megszüntetése esetén	42
Összegzés.....	43
3. A KIFUTÓ SZAKKÉPZÉSI RENDSZERREL KAPCSOLATOS ISMERETEK.....	45
Definíciók:	45
3.1. A szakmai elméleti és gyakorlati képzés elvei	47

3.2. Gyakorlati oktatókkal szemben támasztott követelmények	47
3.3. A tanuló gyakorlati foglalkoztatása	48
3.4. A mulasztás és a foglalkozási napló	49
3.5. A tanulószerveződés	50
3.6. Az együttműködési megállapodás	54
3.7. A tanulók pénzbeli juttatása	54
3.8. Tanulói juttatások	56
3.9. A gyakorlati képzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségek (NAV), benyújtási határidők, kötelezettségek, nyomtatványok	57
3.9.1. A tanuló bejelentése, kijelentése	57
3.9.2. A tanulószerveződéses tanulók pénzbeli juttatásával kapcsolatos járulékok (2021-ben), havi jelentési kötelezettségek, benyújtási határidők, nyomtatványok	58
3.9.3. Tanulószerveződéssel járó adók, járulékok	60
3.10. Szünet és felkészülési idő	61
3.11. Munkajogi szabályok	61
3.12. Egyéb juttatások	61
3.13. Kártérítés, felelősségbiztosítás	62
Összegzés	62
4. SZAKIRÁNYÚ OKTATÁS FINANSZÍROZÁSA	65
4.1. A szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető adókedvezmény a szakirányú oktatás és a duális képzés esetén	65
4.2. A szakirányú oktatás és duális képzés adócsökkentési lehetősége	66
4.2.1. Adókedvezmény igénybevétele szakképzési munkaszerződés alapján	70
4.2.2. Adókedvezmény érvényesítése tanulószerveződés keretében folytatott gyakorlati képzés esetén	79
4.2.3. Adókedvezmény érvényesítése a hallgatók duális képzése és gyakorlatigényes alapképzési szakon teljesített egybefüggő szakmai gyakorlat esetén	81
4.3. Adókedvezmény érvényesítése – adó-visszaigénylés	82
4.4. Egyéb adókedvezmények	82
4.5. A szakirányú oktatás kötelező, teljesítést igazoló dokumentumai	83
4.6. A hallgatói munkavégzés szabályai	84

A 16 ÓRÁS ELŐADÁS ISMERETANYAG EGYSÉGEI

ISMERETANYAG MEGNEVEZÉSE	Javasolt óraszám
1. A képzőhelyé válás folyamata	4
2. Jogok és kötelezettségek a gyakorlati képzésben	4
3. A kifutó szakképzési rendszerrel kapcsolatos ismeretek	2
4. A szakirányú oktatás finanszírozása	6
Mindösszesen:	16

Szabályozási alapelvek

A magyar szakképzés rendszerét alapvetően alakította át a 2020. január 1-jén hatályba lépett szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (rövidítve: Szkt.), valamint a törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7) kormányrendelet (rövidítve: Szkr.). Teljesen új struktúra került kialakításra, amely 2020. szeptember 1-jét követően felmenő rendszerben került bevezetésre. A 2020/2021-es tanévben a szakképzésbe belépett tanulók már az új jogi szabályozás alapján kezdték meg a tanulmányaikat.

Az átmeneti rendelkezések alapján a 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszonyban lévő tanulókra a 2011-es szakképzési törvény, illetve az új szakképzési törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos egyéb, a szakképzéssel és a gyakorlati képzéssel összefüggő jogszabályokat kell alkalmazni. Ez azt jelenti, ha a tanuló a tanulmányait az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakképesítésre vonatkozóan a fenti időpont szerint megkezdte, akkor tanuló szerződés és együttműködési megállapodás is köthető a duális képzővel szakmai gyakorlatra, illetve, ha a tanuló már rendelkezik tanuló szerződéssel, akkor az változatlanul hatályban marad, és az alapján folytathatja a szakmai gyakorlatát.

A 2023/2024-es tanév végéig a „rég” és az „új” szakképzési rendszer párhuzamosan fog működni. A gyakorlati képzésben és a szakmai oktatásban közreműködő, vagy arra fogadókészséget mutató vállalkozások könyvelőinek mind a két rendszer előírásaival és szabályaival tisztában kell lenniük. Szakmai anyagunk mindkét szakképzési rendszert bemutatja.

A szakképzést befolyásoló jogszabályi háttér

- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről
- 1999. évi CXXI. törvény a gazdasági kamarákról
- 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
- 2011. évi CLVI. törvény egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 150/2012. (VII. 6.) kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 134/2016. (VI. 10.) kormányrendelet az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtról
- 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről

- 2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról
- 2018. évi LII. törvény a szociális hozzájárulási adóról
- 2019. évi CXXII. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 2019. évi CXII. törvény a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről
- 11/2020 (II. 7.) kormányrendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 12/2020. (II. 7.) kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

Fogalomtár

A szakképzés ingyenessége

Az állam

a) az első kettő szakma megszerzését - ideértve az ahhoz kapcsolódó előkészítő évfolyamban, illetve a műhelyiskolában való részvételt is - az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül,

b) a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga befejezéséig, és

c) a technikumban tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony keretében az érettségi bizonyítvány megszerzését az általa, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben ingyenesen biztosítja. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részsakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.

A szakképzés fogalma

A szakképzés felsőfokú szakképzettséget nem igénylő munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges

a) **szakmára felkészítő szakmai oktatás** és

b) **szakképesítésre felkészítő szakmai képzés.**

Szakmai oktatás: Iskolai rendszerben **szakmai oktatás folyik**, amely sikeres szakmai vizsga esetén technikumban és szakképző iskolában is államilag elismert középfokú végzettséget és **szakképzettséget** biztosít. A Szakmajegyzékben szereplő szakmák elsajátítására kizárólag szakmai oktatás keretében, szakképző intézményben van lehetőség.

Szakmai képzés: A képzési struktúra másik halmazát a szakképző intézmények vagy az engedéllyel rendelkező felnőttképzők által is megszervezhető **szakmai képzés** keretében megszerezhető **szakképesítések** alkotják. Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. A szakmai képzés keretében megszerezhető szakképesítések szakmai- és vizsgakövetelményeit **Programkövetelmények** szabályozzák.

A szakképzés megszervezése

Szakképzés szakképző intézményben szervezhető. A szakképzés szakképző intézményen kívül

- a) részsakmára felkészítő szakmai oktatás és
- b) szakképesítésre felkészítő szakmai képzés

keretében az Fktv. szerint a felnőttképzési tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező felnőttképző által szervezhető.

Szakképző intézmények

1. A technikum

A technikumban

a) az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és az érettségi végzettséghez kötött szakma szakmai vizsgájára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve

b) érettségi végzettséggel kizárólag az érettségi végzettséghez kötött szakma szakmai vizsgájára felkészítő szakmai oktatás folyik.

A szakképzésért felelős miniszter – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével kiadott – engedélye alapján a technikum a szakmai oktatást felsőoktatási intézménnyel közösen kidolgozott szakmai program alapján is megszervezheti.

A technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítést is szervezhet. Az ilyen felkészítés csak felnőttképzési jogviszonyban szervezhető meg a közismereti kerettanterv által meghatározott időtartamban.

2. A szakképző iskola

A szakképző iskolában

a) az adott szakma megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és az alapfokú iskolai végzettséghez kötött szakma szakmai oktatását magában foglaló, illetve

b) az alapfokú iskolai végzettséggel kizárólag az alapfokú iskolai végzettséghez kötött szakma szakmai vizsgájára felkészítő

szakmai oktatás folyik.

Az állam által alapított szakképző iskola és – az együttműködési megállapodásban foglaltak alapján – az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző iskola műhelyiskola keretében a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a

szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek megszerzésére szolgáló képzési formát indíthat.

A szakképző intézmény tevékenysége

A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján

a) ágazati alapoktatásban és

b) szakirányú oktatásban

történik. A szakmai oktatás keretében az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik. A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény szabadon választható foglalkozások biztosításával is segíti. A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében a szakképzési törvényben és annak végrehajtási rendeletében meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.

A tanuló állami juttatásai

A tanuló ahhoz a szakképző intézményben szervezett szakmai oktatáshoz kapcsolódóan, amelyben ingyenesen vesz részt

a) az első szakma megszerzésével összefüggésben

aa) - a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kivételével - ösztöndíjra és

ab) egyszeri pályakezdési juttatásra,

b) rászorultsági helyzete és jó tanulmányi eredménye alapján pályázat útján támogatásra jogosult.

A tanuló továbbá diákigazolványra is jogosult.

A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony

A szakképzésben

a) a **tanuló tanulói jogviszonyban,**

b) a **képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban**

áll.

A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között, a felnőttképzési jogviszony – szakmai oktatásban – a szakképző intézmény és a képzésben részt vevő személy, – szakmai képzésben – a szakképző intézmény, mint felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni. Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.

Az ágazati alapoktatás és ágazati alapvizsga

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatást a szakképző intézményben kell megszervezni. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát. Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg. A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény feladatellátási helye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. Az ágazati alapvizsga teljesítését a bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

Akkreditált vizsgaközpont

A szakmai- és képesítő vizsgák vizsgaszervezői feladatait az akkreditált vizsgaközpontok és az Innovatív Képzéstámogató Központ (a továbbiakban: IKK) Vizsgaközpontja látják el. Szakmai vizsgát (beleértve a részszakma megszerzésére irányuló vizsgát) 2025. december 31-ig szakképző intézmények is szervezhetnek.

A szakmai képzés eredményes elvégzéséről a képzésben résztvevő **tanúsítványt** szerez, amely előfeltétele a képzőtől független, **akkreditált vizsgaközpontban teljesíthető képesítő vizsgának**. A képesítő vizsga sikeres teljesítése esetén a vizsgázó **államilag elismert, szakképesítést tanúsító képesítő bizonyítványt** szerez.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló

Az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek.

Duális képzőhely

A duális képzőhely a szakirányú oktatás keretében vesz részt a szakképzésben, amennyiben a vonatkozó jogszabályokban előírt személyi, tárgyi, minőségügyi, dokumentációs, technológiai és működési feltételekkel rendelkezik és a területileg illetékes gazdasági kamara közhiteles hatósági nyilvántartásában szerepel.

Egészségügyi alkalmasság

Annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre.

Egybefüggő szakmai gyakorlat

A képzési és kimeneti követelményben meghatározott óraszámú a szorgalmi időszakon kívül kötelezően teljesítendő szakmai gyakorlat a szakképzési munkaszerződéssel nem rendelkező

tanuló esetén a szakképző intézményben szervezett szakirányú oktatásban. Ha a tanuló tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 20%-át, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet. A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az egybefüggő gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette. A szakképző intézményben szervezett szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanítási évben teljesítendő képzésen és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlaton kívül – az egybefüggő gyakorlat mulasztásának pótlása kivételével – a szakirányú oktatásban való részvételre nem kötelezhető.

Felnőttképzési jogviszony

A felnőttképzési jogviszony a szakképző intézmény, mint felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre. A felnőttképzési jogviszony keretében szervezett szakmai oktatásban

a) a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére,

b) a kötelező foglalkozások száma legfeljebb a tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatás kötelező foglalkozásai számának negyven százalékáig csökkenthető és ágazati alapoktatásban a kötelező foglalkozások b) pont szerint meghatározott számának ötven százalékáig zárt rendszerű elektronikus távoktatásként is megszervezhető.

Képzési és kimeneti követelmények (KKK)

A szakmákhoz az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó dokumentumok. A képzési és kimeneti követelményekben – részsakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé.

Képzési program

A szakirányú oktatást képzési program alapján kell megszervezni. A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen való részvétel esetén a képzési programot a szakképző intézmény a duális képzőhellyel **közösen alakítja ki** úgy, hogy az tartalmazza a **tananyagelemek** oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti

megosztását, valamint a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi **közös értékelés és minősítés szempontjait**.

Kamarai gyakorlati oktatói képzés és vizsga

A gazdasági kamara által, a duális szakképzésben szakirányú oktatást folytató szervezetnél gyakorlati oktatóként foglalkoztatott, meghatározott szakképzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkező szakemberek számára szervezett 50 órás képzés és az azt lezáró vizsga.

Mesterképzés

Olyan képzési forma, amelynek során meghatározott szakképzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkező szakemberek mestervizsgára felkészítése történik. A mesterképzés keretében a szakma mester szintű gyakorlásához szükséges szakmai elméleti és gyakorlati, a vállalkozás vezetéséhez szükséges gazdasági, jogi és munkaügyi, továbbá a tanulók képzéséhez szükséges alapvető pedagógiai ismeretek átadása történik.

Oklevél és a bizonyítvány

A szakma megszerzéséről kiállított oklevél, illetve a szakmai bizonyítvány államilag elismert középfokú végzettséget és szakképzettséget tanúsít és egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörének betöltésére képesít. A részsakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány szakképesítést, ha a részsakmára történő felkészítés dobbantó program keretében és műhelyiskolában történt, államilag elismert alacsony fokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít. A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzett képesítő bizonyítvány államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést tanúsít

Pályaalkalmassági követelmény

A szakképzésbe történő bekapcsolódás – képzési és kimeneti követelményekben meghatározott – azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére.

Sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy

Az a tanuló, illetve képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd.

Szakirányú oktatás

A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

Szakirányú oktatás célja

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

Szaktajjegyzék

A kizárólag szakképző intézményben szakmai oktatás keretében elsajátítható szakmákat tartalmazza. A szaktajjegyzékben szakmánként meghatározásra kerül a szakma azonosító száma, ennek keretében tanulmányi területe, ágazati besorolása, szintjének meghatározása, a szakma megnevezése, a hozzá kapcsolódó szakmairány, valamint a szakmai oktatás időtartama.

A szakmai program

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a képzési és kimeneti követelményekre figyelemmel kidolgozott szakmai program alapján folyik. A szakmai programot a szakképző intézmény, illetve az általa szervezett részsakmára történő felkészítés tekintetében a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző dolgozza ki és a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző a honlapján teszi közzé.

Tanév

Szeptember elsejétől a következő év augusztus hónapjának utolsó napjáig tartó időszak. Felnőttképzési jogviszonyban a szakképzés a tanév és a tanítási év rendjére tekintet nélkül is

megkezdhető. A tanév, illetve a tanítási év szakképzésben alkalmazandó rendjét a szakképzésért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. A szakképző intézmény ez alapján éves munkatervet készít.

Tanítási év

A tanítási év - az érettségi vizsga, illetve a szakmai vizsga évét kivéve - szeptember első munkanapjától a következő év június tizenhatodikát megelőző utolsó munkanapig tart. A tanítási év – tanulói jogviszonyban – ötnapos tanítási hetekből áll, a szombat, a vasárnap és a munkaszüneti nap pedig tanítás nélküli pihenőnap. Ha a szakképzési törvény eltérően nem rendelkezik, a tanulónak – a tanév rendjében meghatározottak szerint – a tanítási évben legalább három alkalommal, legkevesebb hat egybefüggő nappól álló tanítási szünetet és a Kormány rendeletében meghatározott esetben rendkívüli szünetet, a tanítási év utolsó napját követően a tanév végéig terjedő időszakban pedig legalább harminc egybefüggő nappól álló nyári szünetet kell biztosítani.

Tanulási Eredmény Alapú oktatás (TEA)

A tanulási eredmény a tanulással, a tanulási szakasz végére elérhető kimeneti követelmények leírását jelenti. Azt határozza meg, hogy a tanuló mit tud, mit ért és önállóan mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot. A tanulási eredmény alapú megközelítés egy olyan korszerű gondolkodásmód és ezzel összefüggésben egy új pedagógia technika, amely az oktatóközpontú kultúrával szemben a tanulást és a tanulót helyezi a középpontba, és ebben az értelemben maga a tanulási folyamat, valamint a tanuló által elért kompetenciafejlődés a lényeges. Ezzel összefüggésben a szakképzés fő célja a szakmai cselekvőképesség kialakítása.

Tanulói jogviszony

Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a 25. életévét betölti. A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között jön létre a szakmai oktatásban.

Kapcsolódó tudásanyag, honlapok, kiadványok

Duális képzési portál - <https://dualis.mkik.hu/>

- Duális képzéssel a munka világában - <https://dualis.mkik.hu/dualis-kepzessele-a-munka-vilagaban/>
- Szakmai anyagok, nyomtatványok - <https://dualis.mkik.hu/szakmai-anyagok>
- Normatíva és költségkalkulátorok - <https://dualis.mkik.hu/kalkulator>

Duális felsőoktatási portál - <http://www.dualisdiploma.hu/>

Felsőoktatási portál - <https://www.felvi.hu/>

Innovatív Képzéstámogató Központ - <https://ikk.hu/>

- Szakmai oktatás - <https://ikk.hu/p/kkk-ptt>
- Szakmai képzés - <https://szakkesites.ikk.hu/>

Internet Alapú Szakképzési Integrált Információs Rendszer - www.isziir.hu

- Dokumentumok, foglalkozási naplók - <https://www.isziir.hu/frontend/index.php?module=page&id=6>

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara - www.mkik.hu

- Képzés, oktatás, kiadványok - <https://mkik.hu/kepzes-oktatas>

Nemzeti Adó és Vámhivatal - www.nav.gov.hu

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal - www.nive.hu

- Szakképzési dokumentumok - https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=526

Oktatási Hivatal - <https://www.oktatas.hu/>

- Kerettantervek - https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulo_k

Területi és városi kamarák honlapjai

Szakképzési centrumok honlapjai

Szakképző intézmények honlapjai

Felsőoktatási intézmények honlapjai

A szakmai anyag egészében az egyszerűség kedvéért a következő rövidítéseket használjuk:

- **Ákr.:** 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- **Fktv.:** 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- **ISZIIR:** Internet Alapú Szakképzési Integrált Információs Rendszer
- **Kkvtv.:** 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
- **Mt.:** 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- **Nftv.:** 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- **Nkt.:** 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről

- **régi Szkt.:** 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- **Szja:** 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- **Szkt.:** 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- **Szkr.:** a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7) kormányrendelet
- **SZMSZ:** szakképzési munkaszerződés
- **Szocho tv.:** 2018. évi LII. tv. a szociális hozzájárulási adóról
- **Tbj:** 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről
- **új Tbj.:** 2019. évi CXXII. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről

1. A KÉPZŐHELLYÉ VÁLÁS FOLYAMATA

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők ismerjék meg a szakképző intézményeket, a szakirányú oktatás megszervezésének formáit, a duális képzőhelyé válás folyamatát, a szakirányú oktatást befolyásoló jogszabályi kereteket, a szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit, a hatósági nyilvántartásba vétel és a hatósági ellenőrzés és felülvizsgálat folyamatait.

Ismeretanyag

1.1. Szakképző intézmények

A három, illetve bizonyos szakmák esetében négyéves szakképző iskolában a szakképzést tekintve a tanulók az első tanévben ágazati alapoktatásban vesznek részt. A tanítási évet záró ágazati alapvizsgát követően a második tanévtől szakmai tanulmányaikat elsősorban duális képzésben, a kamara által duális képzőhelyként nyilvántartásba vett vállalkozóknál, vállalkozásoknál, intézményeknél szakképzési munkaszerződéssel töltik el. A szakmai záróvizsgájukat követően felnőttképzési jogviszonyban két év alatt érettségit szerezhettek, vagy jogosultak ingyen egy második szakmát is szerezni. Szakképző iskolában szakmai bizonyítványt és középfokú végzettséget szereznek a diákok. Érettségit követően, második szakma tanulása esetén, illetve felnőttképzési jogviszonyban a tanulmányi évek száma a szakképző iskolában csökken (három évről két évre, négy évről háromra). Ez esetben az ágazati alapoktatás időtartama fél év.

Technikumban a tanulók a közismereti képzésük mellett az első két évben ágazati alapoktatáson és a fennmaradó három (bizonyos esetekben négy) évben szakmai oktatáson vesznek részt, utóbbi szakaszon elsősorban duális képzésben szakképzési munkaszerződéssel, vagy iskolai tanműhelyi oktatás keretében. A technikumban a tanulók egy idegen nyelvet tanulnak, de olyan szinten, hogy akár emelt szintű érettségi vizsgát is tudjanak tenni belőle. A technikumi képzés lehetőséget biztosít akár két tanítási nyelvű képzésre is, nyelvi előkészítő évfolyammal.

Tizenkettedik év végén a tanulók három tantárgyból tesznek érettségi vizsgát, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből, majd a 13. év végén idegen nyelvből és ötödik érettségi tárgyként pedig szakmai vizsgát tesznek. Technikumban oklevél, középfokú szakmai végzettség és érettségi szerezhető. A szakmai záróvizsga emelt szintű érettséginek számít, mellyel a szakirányú felsőoktatási továbbtanulás is biztosított a tanulók számára. Érettségit követően, vagy második technikus szakma tanulása esetén, illetve felnőttképzési jogviszonyban közismeret nélkül szintén két, illetve bizonyos szakmák esetében a képzési idő három év, amelyben fél év az ágazati alapoktatás.

Okleveles technikusképzést azok a technikumok indíthatnak, amelyek a miniszter erre irányuló engedélyével rendelkeznek. A program a technikum és egy felsőoktatási intézmény – valamint a duális partner vállalat(ok) – együttműködésén alapszik. Az adott egyetem meghatározott képzésén való továbbtanulás esetén akár 30 kreditpont elismertetésére is lehetőség van (így a felsőfokú tanulmányok időtartama le is rövidülhet). A tudásbeszámítás feltételeit és a felsőfokú képzés időtartamát a technikum és a felsőoktatási intézmény együttműködési megállapodása rögzíti.

1.2. A szakirányú oktatás megszervezése

A duális képzőhely a szakirányú oktatás keretében vesz részt a szakképzésben. Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény (a továbbiakban együtt: szakirányú oktatást folytató szervezet) szervezhet. Az oktatáshoz szükséges tárgyi eszközöket és személyi feltételeket a szakirányú oktatást folytató szervezet biztosítja. A szakirányú oktatást tanteremben, tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között kell megszervezni.

A tanműhely lehet

- a) iskolai tanműhely vagy
- b) duális képzőhely által működtetett tanműhely.

A tanműhely olyan gyakorlati képzőhely, amely lehet műhely, tangazdaság, tanbolt, tankórterem, tankert, tanudvar, tankonyha, laboratórium, taniroda, demonstrációs terem, gyakorló- és szaktanterem. A duális képzőhely által működtetett tanműhely személyi feltételeiről a duális képzőhely gondoskodik. A duális képzőhely által működtetett tanműhely működésének személyi feltételei keretében

- a) a tanműhelyvezetőről, aki ezt a tevékenységet más munkaköre mellett is elláthatja,

b) a gyakorlati oktatóról, továbbá

c) a termelő-szolgáltató tevékenység előkészítéséhez szükséges műszaki, fizikai dolgozóról a duális képzőhely gondoskodik.

Munkahelyi körülmények között szakirányú oktatás akkor folytatható, ha

a) a munkahely felszereltsége,

b) a munkahelyen folytatott szakmai tevékenység tartalma és jellege, valamint

c) az oktatási időtartamát kitöltő munka

lehetővé teszi a szakmai vizsgára való felkészülést.

A munkahelynek meg kell felelnie a tűz-, baleset-, munka- és környezetvédelmi előírásoknak. Ha a gazdálkodó szervezet több tanuló, illetve képzésben részt vevő személy szakirányú oktatását szervezi meg munkahelyi körülmények között, köteles felelős személyt megbízni a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek szakirányú oktatásának figyelemmel kísérésére, aki ezt a tevékenységet munkája mellett is elláthatja.

1.3. A duális képzőhelyek nyilvántartása

Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy – a szakképző intézmény kivételével – más olyan gazdálkodó szervezet (ideértve a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti mezőgazdasági őstermelőt is) vehető nyilvántartásba,

a) amelynél a szakirányú oktatás megszervezésének és folytatásának feltételei biztosítottak,

b) amely meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt foglalkoztat,

c) amelynél az általa vállalt szakma ágazatához kapcsolódó tevékenységet végeznek, és amely az ahhoz szükséges eszközzel és felszereléssel rendelkezik és

d) minőségirányítási rendszert működtet vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel.

A duális képzőhelyek nyilvántartását a gazdasági kamara vezeti. A nyilvántartásba vételre az a területi gazdasági kamara illetékes, amelynek területén a duális képzőhely szakirányú oktatási célt szolgáló székhelye vagy telephelye van.

A duális képzőhelyek nyilvántartása tartalmazza

a) a duális képzőhely adatait, képviselőjének és a szakirányú oktatásért felelős személynek a nevét,

b) azokat a szakmákat, amelyekre a duális képzőhely a felkészítést nyújtja,

c) a gazdasági kamara adatait, képviselőjének és a nyilvántartásba-vételi eljárásba bevont szakértő nevét, és

d) a Kormány rendeletében meghatározott, személyes adatnak nem minősülő adatokat.

A duális képzőhelyek nyilvántartása közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. A nyilvántartásba-vételi eljárás ingyenes.

A duális képzőhelyek nyilvántartása nyilvános, azt a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara a saját honlapján közzéteszi. A közzétett adatokat a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara döntését követő nyolc napon belül frissíteni kell.

A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamarához kell benyújtani. A kamara a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a szakmai szervezet vagy szakmai kamara véleményének kikérésével bírálja el, ha a szakma nem tartozik egyik gazdasági kamara hatáskörébe sem. A duális képzőhelyek nyilvántartásába az vehető fel, aki rendelkezik a szakirányú oktatás folytatásához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel. A duális képzőhelyek nyilvántartásában szereplő adatokban bekövetkezett változást a duális képzőhely köteles a változás bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül a területileg illetékes gazdasági kamarának bejelenteni. A duális képzőhely megszűnése esetén a területileg illetékes gazdasági kamara a duális képzőhelyet törli a nyilvántartásából.

A nyilvántartott duális képzőhelyeknél a kamara hatósági ellenőrzéseket is tart:

- hivatalból (ellenőrzési terv alapján),
- a duális képző kérelmére (pl. változások, bővítések stb... miatt), vagy
- bejelentésre (pl. tanuló, szülő, szakképző intézmény részéről).

Az ellenőrzések célja a jogszabályi követelmények, előírások biztosításának vizsgálata, a szakirányú oktatás ellenőrzése, illetve a bekövetkezett változások, módosítások alapján a változások átvezetése a hatósági nyilvántartásba.

A nyilvántartásba vételi eljáráson, valamint a hatósági ellenőrzésen részt vesznek:

- a kamara duális képzési tanácsadója,
- egy kamarai szakképzési szakértő és
- egy iskolai képviselő.

A duális képzőhelyen oktató az lehet, aki

a) cselekvőképes,

b) nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását, szervezését kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,

c) a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és

d) kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik.

Mentesül a kamarai gyakorlati oktatóvizsga-letétel alól az, aki

a) szakirányú mestervizsgával rendelkezik,

b) a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő

ba) szakirányú felsőfokú szakképzettséggel és legalább kétéves szakirányú szakmai gyakorlattal,

bb) felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal vagy

bc) - az egészségügyi ágazat tekintetében - egészségügyi gyakorlatvezető szakképesítéssel rendelkezik, vagy

c) a hatvanadik életévét betöltötte.

1.4. Képzőközpontok

A duális képzőhelyi követelményeknek való együttes megfelelés érdekében történő együttműködés céljából

a) legalább négy mikro- vagy kisvállalkozás által,

b) legalább kettő középvállalkozás által vagy legalább kettő olyan vállalkozás által, amelyből az egyik nagyvállalkozás vagy

c) a gazdálkodó szervezet és a szakképzési centrum legfeljebb hatvanszázalékos tulajdoni hányadával együttesen

létrehozott nonprofit gazdasági társaság **ágazati képzőközpontként** (ÁKK) működhet.

Az a) pontban megjelölt esetben ágazati képzőközpontban a szakmai szervezet - ha jogszabály vagy létesítő okirat a társasági részesedésszerzés lehetőségét nem zárja ki - legfeljebb tízszázalékos tulajdoni hányadot szerezhethet. A szakirányú oktatás és az Nftv. szerinti duális képzés egy képzőközpontban történő megvalósítása céljából a felsőoktatási intézmény és a szakképzési centrum együttesen legalább ötvenegy százalékos tulajdoni hányadával létrehozott ágazati képzőközpont **tudásközpontként** működhet. Önállóan vagy más gazdálkodó szervezet megbízása alapján folytatandó szakirányú oktatás céljából a saját tanműhellyel rendelkező nagyvállalkozás, ha utolsó éves nettó árbevételének legalább kilencven százaléka vállalalkozási tevékenységből származik, saját szervezetén belül **vállalati képzőközpontot** működtethet. Az ágazati képzőközpont és a tudásközpont szervezeti minőséget - a társaság alapításakor vagy később - a gazdasági társaság kérelmére a cégbíróság állapítja meg. A gazdasági társaság az ágazati képzőközponti és a tudásközponti szervezeti minőséget cégnevében feltüntetheti.

Ágazati képzőközpont nyilvántartásba vétele és hatósági ellenőrzése

A nyilvántartásba vétel kérelemre indul. A nyilvántartásba vételi kérelmet ahhoz a területi kamarához kell benyújtani, ahol az ÁKK székhelyét a cégbíróság bejegyezte. A nyilvántartásba vételi eljárás lefolytatására 60 nap áll rendelkezésére a kamarának. Az ÁKK saját adószámmal rendelkező, önálló jogi személy, emiatt abban az esetben is nyilvántartásba kell venni egy adott képzőhelyet, telephelyet, amennyiben már, mint duális képzőhely szerepel a kamara nyilvántartásában. Különböző megyékben működő társaságok is lehetnek egy ÁKK tagjai, telephelyei, képzőhelyei. Ilyen esetben az ÁKK székhelye szerint illetékes kamara megkeresi az adott telephely szerint illetékes kamarát, hogy a szükséges szakértői szemlét az adott telephelyre vonatkozóan leszervezze és annak eredményét számára megküldje.

Az ÁKK-k esetében hatósági ellenőrzésre az alábbi esetekben kerül sor:

- bejelentés, panasz esetén (a nyilvántartásba vételre jogosult kamarához benyújtva),
- kérelemre (kapacitás, vagy új szakmával, telephellyel történő bővítés esetén a nyilvántartásba vételre jogosult kamarához benyújtva) és
- a nyilvántartásba vételre jogosult kamara éves ellenőrzési terve alapján.

Összegzés

- A szakképzésről szóló törvény két szakképző intézménytípust határoz meg. Az egyik az érettségihez nem kötött szakmákat oktató szakképző iskola, a másik az érettségihez kötött szakmákat oktató technikum.
- Szakirányú oktatást duális képzőhely, illetve szakképző intézmény szervezhet, amennyiben az oktatáshoz szükséges tárgyi eszközöket, személyi, technológiai stb. feltételeket biztosítják. A szakirányú oktatást tanteremben, tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között kell megszervezni.
- Duális képzőhelyi követelményeknek való megfelelés érdekében történő együttműködés céljából, vállalkozások önállóan, vagy együttműködve szakképzési centrummal, illetve szakmai szervezettel nonprofit gazdasági társaságot létrehozva ágazati képzőközpontot működtethetnek.
- Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy gazdálkodó szervezet vehető nyilvántartásba a területileg illetékes gazdasági kamara által, amelynél a vonatkozó jogszabályokban előírt személyi, tárgyi, minőségügyi, dokumentációs, technológiai és működési feltételek biztosítottak.
- A kamara a nyilvántartott duális képzőhelyeknél kérelemre, bejelentésre, illetve hivatalból hatósági ellenőrzéseket is tart.

2. JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők ismerjék meg a szakmai oktatásban részt vevő gazdálkodó szervezet és a tanuló gyakorlati képzéséhez kapcsolódó kötelezettségeket és jogokat. Ismerjék meg a tanulói juttatásokat és azok dokumentálását. Legyenek tisztában a szakmai oktatáshoz kapcsolódó bejelentési, jelentési és kapcsolattartási kötelezettségekkel. Ismerjék meg a szakképzési munkaszerződés megkötésének, módosításának, megszüntetésének folyamatát, jogszabályi hátterét.

Ismeretanyag

2.1. Részvétel a szakirányú oktatásban

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban

- a) szakképző intézményben vagy
- b) szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen

vehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban nem biztosítható. Ha a tanuló a tanév első hónapjának utolsó napján nem rendelkezik szakképzési munkaszerződéssel, vélelmezni kell, hogy a tanuló duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban nem biztosítható. Ennek tényét a szakképző intézmény kérésére a gazdasági kamara – belső szabályozó eszközében meghatározott módon – igazolja, kivéve, ha a szakirányú oktatásra a tanév során tömbösítetten (rövid ciklusú SZMSZ) kerül sor, és erről a szakképző intézmény legkésőbb a tanév első hónapjának utolsó napjáig írásban nyilatkozik a gazdasági kamara felé. A szakirányú oktatás külföldön történő teljesítésének időtartama nem haladhatja meg a szakirányú oktatás időtartamának felét.

A szakirányú oktatást folytató szervezet a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásával összefüggésben a regisztrációs és tanulmányi alarendszerben (KRÉTA) rögzíti

- a) a szakmai tevékenységeket, annak helyszínét, ha az eltér a duális képzőhely nyilvántartásba vett székhelyétől vagy telephelyétől, a szakmai tevékenységre fordított időt,
- b) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy értékelését és
- c) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részvételét és mulasztását a szakirányú oktatás során.

A tanuló a mulasztását annál a szakirányú oktatást folytató szervezetnél igazolja, amelynél a szakirányú oktatását teljesíti. A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel való részvétel esetén a mulasztást a keresőképtelenségről jogszabályban meghatározottak szerint kiállított igazolással kell a duális képzőhely felé igazolni és a szakképző intézménynek.

Ha a tanuló a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet.

A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az egybefüggő gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette. A szakképző intézményben szervezett szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanítási évben teljesítendő képzésen és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlaton kívül – az egybefüggő gyakorlat mulasztásának pótlása kivételével – a szakirányú oktatásban való részvételre nem kötelezhető.

A képzésben résztvevő személy megengedett mulasztásának maximális mértékét a felnőttképzési szerződés tartalmazza, a képzési programmal összhangban.

2.2. A szakirányú oktatás rendje

A szakirányú oktatás

a) a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy

b) a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

Szakirányú oktatás tanulói jogviszonyban – a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatás kivételével – a tanítási év első napjától szervezhető. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt – a szakképzési munkaszerződés keretében folytatott szakirányú oktatás kivételével – szakirányú oktatás nem szervezhető.

2.3. A tanuló védelme a szakirányú oktatás során

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatás keretében megilletik mindazok a jogok, amelyeket

a) az érdekvédelem tekintetében az Mt., valamint

b) az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelmi törvény, valamint az Mt. és végrehajtási rendeletei biztosítanak a munkavállaló részére. Munkavállalón a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt, munkáltatón a szakképző intézményt, illetve a duális képzőhelyet, munkaviszonyon a tanulói jogviszonyt, illetve a felnőttképzési jogviszonyt értjük. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatás keretében csak a szakirányú oktatáshoz kapcsolódóan meghatározott feladat ellátására kötelezhető és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatással összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni és gondoskodni kell rendszeres orvosi vizsgálatáról.

2.4. Szakképzési munkaszerződés

A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely között munkaviszony jön létre. A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy elfogadja a szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit és kötelezettséget vállal a duális képzőhely irányítása szerint a szakirányú oktatásban való részvételre, a duális képzőhely pedig vállalja a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatáson való foglalkoztatását és oktatását, továbbá kötelezettséget vállal a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára a vonatkozó törvényben meghatározott juttatások nyújtására. Szakképzési munkaszerződés a szakirányú oktatásban részt vevő tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel köthető

a) a szakirányú oktatás időtartamára vagy

b) évente legfeljebb két alkalommal, egyenként legalább kettő és legfeljebb tizenkettő hét, de éves szinten összesen legfeljebb tizenkettő hét határozott időtartamra.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy egyidejűleg csak egy szakképzési munkaszerződéssel rendelkezhet. A szakképzési munkaszerződést, annak módosítását és felmondását írásba kell foglalni. A szakképzési munkaszerződés tartalmát a felek közös megegyezéssel módosíthatják. A szakképzési munkaszerződésre, ha az Szkt. eltérően nem

rendelkezik, az Mt.-nek a munkaszerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy

a) munkáltató alatt a duális képzőhelyet, munkavállaló alatt a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt kell érteni,

b) szakképzési munkaszerződés alanya munkavállalóként a tizenötödik életévét betöltött tanuló is lehet,

c) ha a duális képzőhely a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásához közreműködőt vesz igénybe, tekintet nélkül arra, hogy az duális képzőhelynek minősül-e, az igénybe vett közreműködő magatartásáért úgy felel, mintha maga járt volna el, és a munkáltatónál történő foglalkoztatás nem minősül munkaerő-kölcsönzésnek, arra a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás Mt.-ben meghatározott szabályait kell alkalmazni azzal, hogy annak tartama a szakképzési munkaszerződés alapján létrejött munkaviszony időtartamának negyvenkilenc százalékáig terjedhet.

A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megkötését megelőzően a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek között kiválasztási eljárást folytathat le. Szakképzési munkaszerződés azzal a tanulóval, illetve képzésben részt vevő személlyel köthető, aki a szakmára előírt egészségügyi feltételeknek és pályaalakmassági követelményeknek megfelel.

A duális képzőhely tizenkettőnél több tanulóval és képzésben részt vevő személlyel a szakképzési munkaszerződés megkötésének évét megelőző év átlagos statisztikai állományi létszáma legfeljebb harminc százalékáig köthet szakképzési munkaszerződést. Az ágazati képzőközpont és a tudásközpont tekintetében a megköthető szakképzési munkaszerződések számát az ágazati képzőközpont és a tudásközpont tagja által külön-külön és az ágazati képzőközpont, illetve a tudásközpont által megköthető szakképzési munkaszerződések számának összeszámításával kell meghatározni.

Nem vonatkozik létszámkorlát azokra a nagyvállalkozásokra, akik a Kkv tv. szerint nem minősülnek kis- és középvállalkozásnak, valamint azokra az ágazati képzőközpontokra, amelyekben szakképzési centrum is tulajdonos. Nem számítanak a létszámkorlátba a rövid ciklusú, tömbösített képzéseken, az egybefüggő nyári gyakorlaton résztvevők, valamint a saját dolgozók képzésére megkötött munkaszerződések.

A szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulókat, illetve a képzésben részt vevő személyeket az átlagos állományi létszámba nem lehet beleszámítani. Ha valamely

költségvetési támogatás feltétele meglévő munkahely megtartása vagy új munkahely létrehozása, a támogatási szerződés, illetve a támogatói okirat rendelkezhet úgy, hogy e feltétel teljesítésébe a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulót, illetve képzésben részt vevő személyt az átlagos állományi létszámba be kell számítani, ha a szakképzési munkaszerződés alapján történő foglalkoztatás a heti tizenöt órát eléri vagy meghaladja.

Nem kell a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy törvényes képviselőjének beleegyezése

- a) a munkabére Szkr. szerinti mértékben történő megállapításához,
- b) a munkavégzés helyének kizárólag a település, a fővárosban a kerület területén belüli megváltoztatásához, és
- c) az Szkr.-ben meghatározott esetekben.

A szakképzési munkaszerződésben meg kell határozni

1. a duális képzőhely nevét, székhelyét, elérhetőségét, adószámát, statisztikai számjelét, cégjegyzékszámát vagy egyéni vállalkozó, egyéb szervezet nyilvántartási számát, valamint képviselőjének családi és utónevét,
2. a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét, oktatási azonosító számát, elérhetőségét,
3. annak a szakképző intézménynek a nevét, székhelyét, elérhetőségét, OM azonosítóját, képviselőjének nevét, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban, illetve képzésben résztvevő felnőttképzési jogviszonyban áll,
4. a szakirányú oktatás körébe tartozó munkafeladatokat,
5. a szakirányú oktatás időtartamát és helyét,
6. a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt megillető munkabér összegét.

A szakképzési munkaszerződés tartalmazza a duális képzőhely arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy - egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen - szakirányú oktatásról gondoskodik.

A szakképzési munkaszerződés tartalmazza a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy

- a) a duális képzőhely képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja,
- b) a szakmai ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja,

c) a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja,

d) nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a duális képzőhelynek jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné.

A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés aláírásával egyidejűleg írásban tájékoztatja a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt

a) a munkabér és az egyéb juttatás kifizetésének időpontjáról, az azt terhelő fizetési kötelezettségek levonásáról,

b) a tanuló/képzésben résztvevő számára nyújtható egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit,

c) a szakirányú oktatásáért felelős személy családi és utónevét és elérhetőségét,

d) a duális képzőhely által igénybe vett vagy várhatóan igénybevételezre kerülő közreműködő megnevezését, székhelyén vagy telephelyén lévő szakirányú oktatás helyszínét vagy helyszíneit, képviselőjének családi és utónevét, a tanuló/képzésben résztvevő közreműködőhöz történő kirendelésének időtartamát.

2.5. Szakirányú oktatás teljesítése saját foglalkoztatónál 2023. augusztus 1-jétől

Ha a képzésben részt vevő személy a szakmai oktatásban párhuzamosan fennálló, foglalkoztatásra irányuló jogviszonya mellett vesz részt, és ezen jogviszonyában az őt foglalkoztató tevékenysége kapcsolódik az adott szakma ágazatához, a szakirányú oktatás – az Szkr. -ben meghatározott képzési program alapján – az őt foglalkoztatónál is teljesíthető. Ebben az esetben a szakirányú oktatás időtartamára a felek – választásuk szerint –

a) szakképzési munkaszerződést kötnek, ha annak feltételei egyébként fennállnak, vagy

b) a képzésben részt vevő személy meglévő munkaszerződését, illetve kinevezését módosítják.

Az a) pont szerinti esetben a képzésben részt vevő személy tekintetében a szakirányú oktatási napi és munkavégzési időre, valamint szabadság kiadására vonatkozó Szkt.-ben foglalt előírások nem alkalmazhatók.

A b) pont szerinti esetben a képzésben részt vevő személy munkaszerződését, illetve kinevezését úgy kell módosítani, hogy abban – az eredeti munkaköri feladatok ellátása mellett vagy helyett – szerepeltetni kell a szakirányú oktatás teljesítéséhez a munkáltató által biztosított feltételeket. Ha a képzésben részt vevő személy az eredeti munkaköri feladatait is ellátja, a munkaszerződésben meg kell határozni a munkaköri feladatokra és a szakképzésben való

részvételre fordítható munkaidő arányát. Az ekként módosított szerződésre az Szkt. szakképzési munkaszerződésre vonatkozó előírásait nem kell alkalmazni és az így módosított munkaszerződés, illetve kinevezés nem minősül szakképzési munkaszerződésnek. A foglalkoztatóra – az Szkr.-ben meghatározott eltérésekkel – a duális képzőhelyre meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

A Szkt. átmeneti rendelkezése szabályozza azt, hogy saját munkavállalóval 2023. július 1-jét megelőzően – duális képzőhelyek nyilvántartásba való felvétele nélkül – megkötött szakképzési munkaszerződés alapján 2.6. szakirányú oktatás legfeljebb 2023. december 31-ig folytatható. Az ilyen szakképzési munkaszerződés 2023. december 31-én megszűnik, ha a foglalkoztató duális képzőhelyek nyilvántartásába történő felvételére e határidőig nem kerül sor. A korábban a Szkr.-ben foglaltak szerint módosított munkaszerződést – 2023. december 31-éig – szakképzési munkaszerződésnek, a foglalkoztatót pedig az általa folytatott szakirányú oktatás tekintetében duális képzőhelynek kell tekinteni tekintet nélkül arra, hogy a duális képzőhelyek nyilvántartásában szerepel-e.

Szakirányú oktatás teljesítése többes jogviszonyban 2023. augusztus 1-jétől

Ha a szakképzési munkaszerződés megkötésére más foglalkoztatóval fennálló, foglalkoztatásra irányuló jogviszony mellett kerül sor, a képzésben részt vevő személy tekintetében a munkavégzésre, a szakképzési munkaszerződés megkötésének hosszára, a munkavégzési időre, valamint az előírt munkabér mértékére vonatkozó mértékeket – a felek eltérő megállapodása hiányában – a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan kell alkalmazni.

2.7. Oktatási szünet, szabadidő, szabadság 2023. szeptember 1-jétől, a munkavégzés alóli mentesülés 2023. július 7-től

A duális képzőhely a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt szakirányú oktatásra csak a rendeltetése folytán e napon is működő szakirányú oktatási helyen veheti igénybe. Az igénybe vett idő helyett – lehetőleg a következő szakirányú oktatási napon – ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani.

A napi munkaidőbe a munkaközi szünet időtartama beszámít. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára legfeljebb négyhetes munkaidőkeretet lehet elrendelni. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára rendkívüli munkaidő nem rendelhető el. A tanulót évente negyvenöt munkanap, a képzésben részt vevő személyt évente harminc munkanap szabadság illeti meg. A tanuló szabadságának kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére. A nyári szünetben legalább húsz munkanap szabadságot egybefüggően kell kiadni az érintett tanuló véleményének kikérését követően.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól:

a) a közismereti és az olyan oktatási napokon, amikor a szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tananyagelemet a szakirányú oktatás szerint közösen elfogadott képzési programja szerint a szakképző intézmény végzi, vagy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi versenyre a szakképző intézmény által szervezett felkészítésben, illetve versenyen vesz részt,

b) a szakképző intézmény által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló, illetve képzésben részt vevő személy részvétele kötelező,

c) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy vizsgája napján és a vizsgát közvetlenül megelőző három munkanapon,

d) minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól,

e) érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapra.

Fontos, hogy ezekre a mentességekre munkanapokban jogosult a tanuló.

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt erre az időre távolléti díj illeti meg.

A szabadság a mentesülés napjaira nem adható ki.

Példa a szabadságra:

Jogviszony	2023. augusztus 31-ig munkanapok	2023. szeptember 1- jétől munkanapok	2023. évre munkanapok
Tanulói jogviszony 18 év alatt	30 munkanap	15 munkanap	45 munkanap
Tanulói jogviszony 18 év felett	20 munkanap (243/365)*30=20	15 munkanap (122/365)*45=15	35 munkanap 20+15=35
Felnőttképzési jogviszony 18 év felett	20 munkanap (243/365)*30=20	10 munkanap (122/365)*30=10	30 munkanap 20+10=30

2.8. A szakirányú oktatás időtartama

A szakirányú oktatás a napi nyolc órát, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fiatal munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a napi szakirányú oktatási időt meghaladó szakirányú oktatásban nem vehet részt. A napi szakirányú oktatást hat és huszonnégy óra között kell megszervezni. A szakirányú oktatás befejezése és a következő napi szakirányú oktatás vagy közismereti oktatás megkezdése között legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére, ha a napi szakirányú oktatási idő a négy és fél órát meghaladja, legalább harminc perc, a hat órát meghaladja, legalább negyvenöt perc megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a napi szakirányú oktatási időn belül. A szakképző intézmény a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez.

2.9. A szakképzési munkaszerződés alapján járó munkabér és egyéb juttatások

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződés alapján végzett munkáért havonta közvetlenül nyújtott pénzbeli juttatásként az Szkr.-ben meghatározott mértékű munkabérre jogosult. A munkabért a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fizetési számlájára utólag, a tárgyhót követő hónap tizedik napjáig történő átutalással kell

teljesíteni. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt egyéb juttatásként megilletik a duális képzőhelyen a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a munkabér és juttatások a szakképzési munkaszerződés hatálybalépésének napjától, teljes hónapra illetik meg. Ha a szakképzési munkaszerződés a tanév megkezdése után, hónap közben jön létre vagy szűnik meg, a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a munkabér és juttatások időarányos része illeti meg.

A szakképzési munkaszerződés alapján kifizetett munkabér havi mértékének összege - a tanuló és a duális képzőhely megállapodása alapján - a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben (a továbbiakban: Kvtv.) meghatározott önköltségének egyhavi összege, de legfeljebb 168 százaléka (ez 2023-ban a 100.000 és 168.000 forint közötti összeget jelent.), amelynek megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló szakmai felkészültségét és tanulmányi eredményeit.

A tanuló számára az Szkt. szerinti egyéb juttatást az általa választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatással azonos mértékben, de legfeljebb évente a szakirányú oktatás Kvtv.-ben meghatározott önköltsége egyhavi összegének 168 százalékáig kell biztosítani. Az egyéb juttatásra a tanuló az általa ledolgozott napokra tekintettel arányosan jogosult.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő juttatásait az igazolatlan mulasztással arányosan csökkenteni kell. A képzésben részt vevő személy szakképzési munkaszerződése esetén a munkabér és a juttatások mértékének megállapítását, a tanulók számára meghatározott szabályokat alapul véve – a felek eltérő megállapodása hiányában – a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő munkaviszony időtartamával arányosan kell alkalmazni.

A fentiekben leírtak adómentes bevételnek számítanak az Szja tv. 1. számú melléklet 4.11. pontja alapján *„a szakképző intézményben a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő magánszemélynek a szakképzésről szóló törvény alapján meghatározott mértékben kifizetett ösztöndíj, az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan nyújtott egyszeri pályakezdési juttatás és a rászorultsági helyzetre és a jó tanulmányi eredményre tekintettel pályázat útján nyújtott támogatás, továbbá a szakképzési munkaszerződés alapján a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő magánszemélynek a szakképzésről szóló törvény alapján meghatározott mértékben kifizetett munkabér és a minimálbért meg nem haladó mértékű más pénzbeli és nem pénzbeli juttatás”*.

Nem tartoznak az egyéb juttatások körébe azok a juttatások, amelyeket a duális képzőhely a munkakör betöltésének feltételeként biztosít (munkaruha, védőeszköz...).

2.9.1. Betegszabadság

A munkáltató a tanuló számára a betegség miatti keresőképtelenség tartamára – a munkajogi és társadalombiztosítási szabályok értelmében – naptári évenként **15 munkanap betegszabadságot** biztosít. A betegszabadságot a munkaidő-beosztás szerinti munkanapokra kell kiadni. A betegszabadság tekintetében a fél napot elérő töredéknapp egész munkanapnak számít. A tanuló betegszabadságot meghaladó idejére a társadalombiztosítási jogszabályok szerint táppénzre jogosult. A tanulót/képzésben részt vevő személyt betegszabadság idejére a munkabérből számított távolléti díj illeti meg, amelynek mértéke a munkabér **70%-a**. Ezt meghaladóan a tanuló/képzésben részt vevő személy táppénzre jogosult, amely adóköteles ellátásnak minősül.

A tanuló, illetve képzésben részt vevő személy bizonyos, jogszabályban meghatározott esetekben mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól. Ezen időszakra munkabérre (távolléti díjra) jogosult.

Fontos, hogy ezekre a mentességekre munkanapokban jogosult a tanuló.

2.10. Szakképzési munkaszerződéssel járó bejelentés, adók, járulékok

A szakképzési munkaszerződés által a tanuló és a képzésben résztvevő személy munkaviszonyban áll így - amennyiben nem nyugdíjas magánszemélyről van szó - a Tbj. 6. § (1) bekezdésének a) pontja alapján biztosítottá válik. A biztosított bejelentést a T1041 számú adatlapon kell benyújtani, amelyben 1101-es (munkaviszony) biztosított jogviszony kódot kell feltüntetni. A bejelentést legkésőbb a biztosítási jogviszony első napján, a foglalkoztatás megkezdése előtt kell teljesítenie a duális képzőhelynek. Továbbá a bejelentőlapra fel kell tüntetni a FEOR kódot és a heti munkaórák számát is.

Nemcsak a jogviszony kezdetét, hanem a jogviszony végét, valamint a biztosítási jogviszony szünetelését is be kell jelenteni a 'T1041-es adatlapon. Ezen bejelentéseket 8 napon belül kell megtenni.

A havonta benyújtandó '08 adó- és járulék bevallásban a szakképzési munkaszerződés esetén az alkalmazás minősége rovatban a 120-as kódot kell szerepeltetni. Ebben az esetben nem

kötelező feltüntetni a munkakört, a foglalkozás FEOR számát és a heti munkaórák számát. Ha az adózó a FEOR kódot mégis fel kívánja tüntetni a bevallásban, az alábbiak szerint kell eljárni. A FEOR-08 nómenklatúra alkalmas minden jövedelmet biztosító munkakör besorolására. A KSH honlapján ehhez több segédlet is rendelkezésre áll (http://www.ksh.hu/feor_menu). Az egyértelműen nem besorolható esetekben azt a munkakörnek leginkább jellemző foglalkozáskódot kell jelölni, amely a természetes személy munkaidejének nagyobb részét kiteszi. A '08-as adó- és járulékbevallásban szerepeltetni kell a biztosítás szünetelésének (pl. díjazással nem járó igazolatlan távollét), illetve a munkabérrel ellátatlanság (pl. táppénzes időszak) időszakát is.

A tanuló és a képzésben résztvevő személy a Tbj. tv. alapján szakképzési munkaszerződés időtartama alatt a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából:

- munkaviszonyban foglalkoztatott biztosítottnak minősül,
- munkaviszony időtartama nyugellátásra jogosító szolgálati időnek,
- a munkabére nyugdíjalapot képező jövedelemnek számít,
- munkaerőpiaci ellátások igénybevételére jogosulttá válik (álláskeresési járadék).

A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy szakképzési munkaszerződése alapján a ténylegesen kifizetett pénzbeli juttatás járulékalapot képező jövedelem, amelyet 18,5% társadalombiztosítási járulék terhel. A szakképzési munkaszerződésre a Tbj. járulékfizetési alsó határra vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni. A duális képzőnek a tanulóval vagy a képzésben részt vevő személlyel kötött szakképzési munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel nem keletkezik szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettsége.

Szakképzési munkaszerződés

Munkáltatót terhelő	
Szociális hozzájárulási adó	Nincs Szocho.tv. 5.§ (1) ea) pontja szakképzési munkaszerződésre kifizetett díjazás mentes a szociális hozzájárulási adófizetése kötelezettség alól
Tanulót, képzésben részt vevőt személyt terhelő	
Személyi jövedelemadó	168.000,- Ft/hó mértékig adómentes, Szja tv. 1. sz melléklet 4.11. (25 év alattiak kedvezménye 499.952 Ft-ig)
Társadalombiztosítási járulék	18,5 % Tbj. 25.§ (1) bek.

Egyéb tudnivalók:

Az új **Tbj. tv. 27. § (1)** bekezdése alapján a járulékalapot képező jövedelem az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alapszámításnál figyelembe vett jövedelem, a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj, a szakképzési munkaszerződés alapján ténylegesen kifizetett pénzbeli juttatás, a felszolgálati díj, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj.

2023. augusztus 1-jétől a Tbj. tv. 27. § (3) bekezdése alapján a (2) bekezdés szerinti járulékfizetési alsó határra vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni a munkaviszonyban álló és a köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatás keretében vagy nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban tanulmányokat folytató tanuló, a szakképző intézmény által szervezett szakmai oktatásban jogszabály alapján ingyenesen részt vevő **tanuló, illetve képzésben részt vevő személy**, továbbá a felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató hallgató esetében.

Szocho tv. 5. § (1) bekezdés szerint nem keletkezik az 1. § (1)–(3) bekezdése szerint adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében – a kifizetőnek az Szkt. 83. § (1) bekezdése szerinti szakképzési munkaszerződés, illetve az Szkt. 125. § (3) bekezdés b) pontja szerinti tanuló szerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel.

Szja. tv. 1. számú melléklet:

Az adómentes bevételekről Az Szja. tv. 1. sz melléklet 4.11-es pontja alapján adómentes a szakképző intézményben a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő magánszemélynek az Szkt. alapján meghatározott mértékben kifizetett ösztöndíj, az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan nyújtott egyszeri pályakezdési juttatás és a rászorultsági helyzetre és a jó tanulmányi eredményre tekintettel pályázat útján nyújtott támogatás, továbbá a szakképzési munkaszerződés alapján a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő magánszemélynek a szakképzésről szóló törvény alapján meghatározott mértékben kifizetett munkabér és a minimálbért meg nem haladó mértékű más pénzbeli és nem pénzbeli juttatás.

2.11. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely kártérítési felelőssége

A tanuló/képzésben résztvevő részére a duális képzőhelynek - a tanuló által okozott, de a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által meg nem térített károk fedezetére felelősségbiztosítással kell rendelkeznie. A felek közötti jogvita feloldása érdekében - a közvetítői tevékenységről szóló törvény szerinti közvetítői eljárás igénybevétele kötelező azzal, hogy a közvetítői tevékenységért járó díj és a közvetítői eljárás költsége a duális képzőhelyet terheli és kártérítési per csak a közvetítői eljárás eredménytelensége esetén indítható.

2.12. A szakképzési munkaszerződés megszűnése, megszüntetése 2023.09.01-től

A szakképzési munkaszerződés megszűnik

a) a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait más szakképző intézményben nem folytatja,

b) annak a tanítási évnél a tanév szakképzésben alkalmazandó rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott utolsó tanítási napján, amelyben a tanuló a szakirányú oktatást közvetlenül követő első szakmai vizsgáját megkezdte (a 2023/2024-es tanévre vonatkozóan, a 7/2023. KIM rendelet alapján a végzős tanulók számára az utolsó tanítási nap 2024. május 3.),

c) a duális képzőhely jogutód nélküli megszűnése napján,

d) a szakirányú oktatásban való részvételtől eltöltött határozat véglegessé válásának napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének napján,

e) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy halála napján.

Az a) pont esetében a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnésének napjáról a duális képzőhelyet. Az értesítés elmulasztásából fakadó károkért a szakképző intézmény felel.

A b) pont szerinti esetben a felek – a duális képzőhely tekintetében ideértve az ágazati képzőközpontot létrehozó gazdálkodó szervezetet is – megállapodhatnak a szakképzési munkaszerződés alapján létrejött munkaviszony határozatlan idejű munkaviszonnyá történő alakításáról. Ebben az esetben a munkaviszony a szakképzési munkaszerződés megkötésétől kezdve folyamatosan fennáll.

A szakképzési munkaszerződés megszüntethető

a) közös megegyezéssel a közös megegyezésben megjelölt nappal,

b) felmondással a felmondás közlésétől számított tizenötödik nappal,

c) azonnali hatályú felmondással az azonnali hatályú felmondás közlésének napjával.

A szakképzési munkaszerződést azonnali hatályú felmondással bármelyik fél megszüntetheti, ha a másik fél

a) a szakképzési munkaszerződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi vagy

b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a szakképzési munkaszerződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetetlenné válik, vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai vizsgára történő felkészülése vagy a szakirányú oktatás további biztosítása a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére. A tanuló/képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződést jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével azonnali hatályú felmondással felmondhatja. A duális képzőhely azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a szakképzési munkaszerződést, ha a szakképző intézmény a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt elégtelen tanulmányi eredmény miatt a szakirányú oktatás időtartama alatt másodszor kötelezte évfolyamisméltásra. A duális képzőhely a felmondást és az azonnali hatályú felmondást indokolni köteles.

2.13. Eljárás a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony szünetelése és a szakképzési munkaszerződés megszűnése, illetve megszüntetése esetén

A tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony szünetelése alatt a szakképzési munkaszerződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a feleket. A tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony szünetelése alatt a tanuló/képzésben résztvevő munkabérrre és más juttatásra nem jogosult. A tanuló tanulói jogviszonya, illetve a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonya szünetelésének kezdetéről és végéről a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a duális képzőhelyet. A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megszűnésével (a végzős tanulók/képzésben részt vevők esetét kivéve), illetve megszüntetésével egyidejűleg e tényről értesíti a szakképző intézményt. A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megszűnésekor, illetve megszüntetésekor a tanuló/képzésben résztvevő részére - a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolások mellett - igazolást állít ki a szakirányú oktatásban eltöltött időről és a megszerzett szakmai ismeretekről.

Összegzés

- A szakirányú oktatás tanítási évben teljesítendő oktatásból és tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból, illetve a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.
- A tanuló/képzésben résztvevő szakirányú oktatásban szakképző intézményben, vagy szakképzési munkaszerződéssel duális képzőhelyen vehet részt. A tanuló szakképző intézményben csak abban az esetben vehet részt szakirányú oktatásban, amennyiben duális képzőhelyen ez nem megoldható.
- A szakirányú oktatást folytató szervezet a tanuló tevékenységeit, azok időtartamát, helyszínét, értékelését, részvételét és mulasztását a regisztrációs és tanulmányi alapszabályban (KRÉTA) rögzíti.
- A szakirányú oktatáson való részvétel kötelező.
- Szakképzési munkaszerződés azzal a tanulóval/képzésben résztvevővel köthető, aki a szakmára előírt egészségügyi feltételeknek és pályaalakalmassági követelményeknek megfelel.
- Szakképzési munkaszerződés köthető a szakirányú oktatás teljes időtartamára, vagy évente legfeljebb két alkalommal, egyenként legalább kettő és legfeljebb tizenkettő hét, de éves szinten összesen legfeljebb tizenkettő hét határozott időtartamra.
- A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló/képzésben résztvevő és a duális képzőhely között munkaviszony jön létre. A jogviszonyra a szakképzésre vonatkozó jogszabályok, valamint az Mt. és végrehajtási rendeletei az irányadók. Egy tanuló egyidőben csak egy munkaszerződéssel rendelkezhet.
- A duális képzőnek a tanuló/képzésben résztvevőt a szakirányú oktatással összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesítenie és gondoskodnia kell rendszeres orvosi vizsgálatáról.
- A Kkv tv. hatálya alá tartozó duális képzőhely főszabályként tizenkettőnél több tanulóval a szakképzési munkaszerződés megkötésének évét megelőző év átlagos statisztikai állományi létszáma legfeljebb harminc százalékáig köthet szakképzési munkaszerződést.
- A duális képzőhely a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanuló szakirányú oktatásra csak a rendeltetése folytán e napon is működő szakirányú oktatási helyen veheti igénybe.

- A tanulót évente negyvenöt munkanap, a képzésben részt vevő személyt évente harminc munkanap szabadság illeti meg.
- A szakirányú oktatás időtartama a napi nyolc órát, ha a tanuló fiatal munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg.
- A tanuló/képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződés alapján végzett munkáért havonta közvetlenül nyújtott pénzbeli juttatásként az Szkr.-ben meghatározott mértékű munkabérré jogosult.
- A tanulót/képzésben résztvevőt egyéb juttatásként megilletik a duális képzőhelyen a tanuló által választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások.
- A tanuló/képzésben résztvevő részére a duális képzőhelynek - a tanuló által okozott, de a tanuló által meg nem térített károk fedezetére felelősségbiztosítással kell rendelkeznie.
- A szakképzési munkaszerződés megszüntethető közös megegyezéssel, felmondással és azonnali hatályú felmondással.

3. A KIFUTÓ SZAKKÉPZÉSI RENDSZERREL KAPCSOLATOS ISMERETEK

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők ismerjék meg a kifutó szakképzési rendszert, a tanulószervezés és az együttműködési megállapodásos gyakorlati képzéssel kapcsolatos legfontosabb információkat. A résztvevők legyenek tisztában a gyakorlati képzésre vonatkozó legfontosabb alapfogalmakkal és előírásokkal.

Ismeretanyag

Definíciók:

Állam által elismert szakképesítés: az Országos Képzési Jegyzékben (a továbbiakban: OKJ) meghatározott szakképesítés.

Egészségügyi alkalmasság: annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre.

Előírt gyakorlat: a szakképesítés megszerzéséhez szükséges, meghatározott munkaterületen, munkakörben korábban megszerzett gyakorlat, amelynek időtartamát a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (a továbbiakban: szakmai és vizsgakövetelmény) tartalmazza.

Gazdálkodó szervezet: Polgári perrendtartásról szóló tv. 7. § 6. pontjában meghatározott szervezet.

Gyakorlati képzés: a szakmai képzésnek az iskolai tanműhelyben, az ágazati képző központban vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult gazdálkodó szervezetnél, egyéb szervnél vagy

szervezetnél folyó azon része, amelynek célja a szakképesítéshez kapcsolódó munkatevékenységek gyakorlatban történő elsajátítása és a tanulónak a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére való felkészítése, amelyet iskolai rendszerű szakképzés esetén a szakképzési kerettanterv határoz meg;

Komplex szakmai vizsga: az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanuló és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben részt vevő felnőtt szakmai elméleti és gyakorlati tudásának, képességeinek, készségeinek, ismereteinek mérése, amely az OKJ-ban meghatározott szakképesítés megszerzéséhez szükséges, a szakképesítéshez tartozó feladatprofil szerinti tevékenységek ellátásához meghatározott ismeretek elsajátítását tanúsító, jogszabályban meghatározott bizonyítvány kiadására irányuló eljárás;

Munkahelyi gyakorlat: a szakképesítés megszerzése keretében folyó gyakorlati képzésnek a munkahelyen (a munkavégzéshez hasonló feltételek között, életszerű szituációban) megvalósuló része, amelynek feltételeit a gyakorlati képzés szervezője biztosítja, és amelynek során a szakképzésben részt vevő elsajátítja a munkaerőpiac által is igényelt gyakorlati tudáselemeket, kompetenciákat.

Pályaalkalmassági követelmény: a szakképzésbe történő bekapcsolódás - szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott - azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a választott szakképesítés komplex szakmai vizsgájára és a választott tevékenység, foglalkozás ellátására.

Szakképzési kerettanterv: a szakmai és vizsgakövetelmény alapján kidolgozott, a szakképesítés követelményei átadásának tartalmát és menetét leíró egységes, kötelezően alkalmazandó dokumentum, amelyet a szakközépiskolai vagy szakiskolai képzésben szakképesítésenként, a szakgimnáziumban ágazatonként és szakképesítésenként a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendeletben ad ki az oktatásért felelős miniszterrel és az adott szakképesítésért felelős miniszterrel egyetértésben;

Szakmai és vizsgakövetelmény: a szakképesítésért felelős miniszter által rendeletben kiadott központi képzési dokumentum, amely meghatározza az adott szakképesítés komplex szakmai

vizsgájára történő felkészülés szakmai követelményeit, feltételeit és azokat a követelményeket, amelyeket a komplex szakmai vizsga során szükséges teljesíteni;

3.1. A szakmai elméleti és gyakorlati képzés elvei

Az OKJ-ban meghatározott szakképesítésekre, illetve azok záróvizsgáira történő felkészítés a szakmai és vizsgakövetelmények és a szakképzési kerettantervek alapján szakmai elméleti és gyakorlati képzés keretében történik. Az iskolai rendszerű szakképzésben a szakmai elméleti képzés szakképző intézményben folyik. A gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a nyári összefüggő szakmai gyakorlatból áll. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szakmai gyakorlat igazolatlan mulasztásának pótlása kivételével - gyakorlati képzés nem szervezhető. A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül - a gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével - gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető. A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az összefüggő szakmai gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.

Szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

3.2. Gyakorlati oktatókkal szemben támasztott követelmények

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki

a) megfelelő szakirányú szakképesítéssel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,

b) rendelkezik kamarai gyakorlati oktatói vizsga letételét igazoló tanúsítvánnyal,

c) büntetlen előéletű, és

d) nem áll a gyakorlati képzési tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

Gyakorlati oktatóként elsősorban a szakoktatói képesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni. Mentésül az első bekezdés *b)* pontjában meghatározott követelmény alól az a gyakorlati oktató, aki

a) azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a szakképesítésért felelős miniszter kiadta a mestervizsga követelményeit, szakirányú mestervizsgával rendelkezik,

b) az oktató, állam által elismert

ba) szakképesítés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséggel és legalább kétéves szakirányú szakmai gyakorlattal, vagy

bb) szakirányú szakképesítéssel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal rendelkezik,

c) a hatvanadik életévét betöltötte.

3.3. A tanuló gyakorlati foglalkoztatása

A tanuló gyakorlati képzés keretében csak a gyakorlati képzés szakképzési kerettantervében meghatározott feladat ellátására kötelezhető, és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható. A tanulót a gyakorlati képzést szervező a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti. A képzési idő alatt a gyakorlati képzés szervezőjének gondoskodnia kell a tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról. A tanulónak a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére a szakképesítésre kiadott szakmai és vizsgakövetelmény és a szakképzési kerettanterv szerint történő felkészítéséért a tanuló szerződés hatályának ideje alatt a gyakorlati képzést szervező a felelős. A gyakorlati képzést szervező köteles a gyakorlati képzés követelményeire való felkészítéshez, továbbá a gyakorlati vizsgához szükséges tárgyi eszközöket és a személyi feltételeket biztosítani.

Kiskorú tanuló esetében a gyakorlati képzési idő a napi hét órát, nagykorú tanuló esetében pedig a napi nyolc órát nem haladhatja meg. A napi gyakorlati képzési időt arányosan csökkenteni kell, ha a gyakorlati képzés rendszeresen olyan területen (munkahelyen) történik, ahol a gyakorlati képzést folytató szervezettel munkaviszonyban álló munkavállalókat is rövidebb munkaidőben foglalkoztatják. Kiskorú tanuló napi képzését hat óra és huszonkét óra között, folyamatosan kell megszervezni. A tanuló részére a gyakorlati képzés befejezése és a következő

napi gyakorlati képzés megkezdése között legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani. A tanuló a napi képzési időt meghaladó gyakorlati képzésre nem vehető igénybe.

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél a tanuló gyakorlati képzésére nem kerülhet sor

a) az elméleti képzési napokon, ha az elméleti képzési órák száma az adott napon a négy tanórát meghaladja,

b) a szakképző intézmény által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló részvétele kötelező,

c) a tanuló tanulmányok alatti vizsgája napjain és a tanulmányokat befejező komplex szakmai vizsgája napjain, továbbá

d) minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól.

A gyakorlati képzést folytató szervezet a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót gyakorlati képzésre csak a rendeltetése folytán e napon is működő gyakorlati képzési helyen és a szakképző intézmény hozzájárulásával veheti igénybe vagy abban az esetben, ha a tanuló mulasztását pótolja. Az igénybe vett idő helyett - a mulasztás pótlásának esetét kivéve, lehetőleg a következő gyakorlati képzési napon - ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani. Ha a napi gyakorlati képzési idő a négy és fél órát meghaladja, a tanuló részére legalább harminc perc, megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a képzési időn belül.

3.4. A mulasztás és a foglalkozási napló

A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező. A tanuló köteles mulasztását igazolni a tanulói jogviszonya szerinti szakképző intézmény házirendjében meghatározottak szerint. A tanuló részvételét és mulasztását a gyakorlati képzést folytató szervezet is nyilvántartja, és azt a tanuló foglalkozási naplójába bejegyzi. Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, emiatt magasabb évfolyamra nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles. Ha a tanuló mulasztása a meghatározott mértéket eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól.

A gyakorlati képzést folytató szervezet köteles értesíteni a tanuló tanuló jogviszonya szerinti szakképző intézményt a tanuló gyakorlati képzésről való első alkalommal történt igazolatlan mulasztásakor. Ha a tanuló gyakorlati képzésen való igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, a harminc órát, az ötven órát, a gyakorlati képzést folytató szervezet a mulasztásról minden esetben újabb értesítést küld a szakképző intézménynek.

A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni. A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell a szakmai tevékenységeket tantárgyanként, az ezekre fordított időt, a tanuló értékelését és a tanuló részvételét és mulasztását a gyakorlati képzés során.

3.5. A tanuló szerződés

Tanuló szerződés az iskolai rendszerű szakképzésben magyarországi székhellyel működő szakképző intézménybe járó, költségvetési támogatásban részesülő tanulóval köthető, aki a szakképesítésre jogszabályban előírt egészségügyi feltételeknek és pályaalakalmassági követelményeknek megfelel. A tanuló szerződést, annak módosítását és felmondását írásba kell foglalni. A tanuló szerződés tartalmát a felek csak közös megegyezéssel vagy egyezséggel módosíthatják. Egy tanuló egyidejűleg csak egy hatályos tanuló szerződéssel rendelkezhet. Tanuló szerződés csak a képzés szakmai vizsgáig tartó, hátralévő teljes időtartamára köthető, de a gyakorlati képzést szervező szervezet gyakorlati képzési kötelessége teljesítéséhez igénybe vehet teljesítési megbízott közreműködését.

Tanulószerződést az a gyakorlati képzést szervező szervezet köthet, amely a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles hatósági nyilvántartásában szerepel. A nyilvántartást a tanuló gyakorlati képzését vállaló gyakorlati képzést szervező szervezet székhelye vagy a gyakorlati képzési célt szolgáló telephelye szerinti illetékes gazdasági kamara vezeti. A nyilvántartásba kérelmére az a vállalkozó, vagy szervezet vehető fel, amely rendelkezik a gyakorlati képzés folytatására jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel és vállalja, hogy kötelezően alkalmazza az adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet.

Egyéni vállalkozó, valamint mikro- vagy kisvállalkozás egyidejűleg legfeljebb tizenkettő hatályos tanulószerződéssel rendelkezhet, kivéve, ha a nyilvántartást vezető szerv igazolást állított ki számára arról, hogy más gyakorlati képzést szervező nem tud gyakorlati képzőhelyet biztosítani. A hatályos tanulószerződések számába nem számít bele a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulóval kötött tanulószerződés.

A gazdasági kamara feladata a tanulószerződés megkötésének elősegítése.

A tanulószerződést a nyilvántartást vezető szerv (kamara) tartja nyilván. A tanulószerződést, a módosított tanulószerződés valamennyi példányát a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerződés megkötését, módosítását követő öt munkanapon belül megküldi a kamarának. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerződés megszűnését öt munkanapon belül bejelenti a kamarának és a tanuló jogviszonya szerinti szakképző intézménynek. A kamara a tanulószerződés megszűnésének tényét a megszűnés bejelentésétől számított öt munkanapon belül átvezeti a nyilvántartáson. A kamara a tanulószerződést a megküldéstől számított tíz napon belül ellenjegyzi, ha a tanulószerződés megfelel a törvényi előírásoknak. Az aláírt és ellenjegyzett tanulószerződés egy példányát a kamara az ellenjegyzéstől számított öt napon belül megküldi a szakképző intézménynek. A tanulószerződés, a tanulószerződés módosítása az ellenjegyzéssel válik érvényessé, és a tanulószerződésben, a tanulószerződés módosításában megjelölt naptól hatályos. A tanulószerződés alapján a tanuló a vonatkozó törvény szerint járó juttatásokra - a tanévkezdést követően megkötött tanulószerződést kivéve - a tanév kezdő napjától jogosult.

A tanulószerveződés megszűnik:

a) ha a tanuló a befejező szakképző évfolyamot sikeresen teljesíti, a komplex szakmai vizsga utolsó napján,

b) a szakképző intézményből való kizárással, vagy a tanulói jogviszonya megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait harminc napon belül más szakképző intézményben nem folytatja,

c) a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,

d) a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltöltő határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,

e) közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,

f) felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,

g) azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján,

h) a tanuló halála napján.

Ha a tanulószerveződés a *c)* és *d)* pontok alapján szűnik meg, a kamara a szakképző intézménnyel együttműködve köteles elősegíteni a tanuló további gyakorlati képzését és a tanulószerveződés megkötését. Az *a)* és *b)* pontok esetében a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról a tanuló gyakorlati képzését szervező szervezetet és a kamarát.

A tanulószerveződés felmondása; felmondással vagy azonnali hatályú felmondással történhet, amelyet írásban kell közölni. A felmondást közölni kell a szakképző intézménnyel és a kamarával. A tanuló a tanulószerveződést a kamarával történt egyeztetést követően, jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével azonnali hatályú felmondással felmondhatja.

A tanulószerveződést azonnali hatályú felmondással bármelyik fél megszüntetheti, ha a másik fél

a) a tanulószerveződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy

b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a tanulószerveződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetetlenné válik, vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása a tanuló részére.

A gyakorlati képző azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a tanuló szerződést, ha a szakképző intézmény a tanulót elégtelen tanulmányi eredmény miatt a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére. Bármelyik fél felmondással akkor mondhatja fel a tanuló szerződést, ha más gyakorlati képzőnél a tanuló tanuló szerződéssel történő foglalkoztatása biztosított.

A gyakorlati képző a tanuló szerződést nem mondhatja fel

a) a tanuló betegségének időtartama alatt, legfeljebb azonban a betegszabadság lejártát követő egy évig,

b) üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén a táppénzre való jogosultság teljes ideje alatt,

c) a terhesség ideje alatt, továbbá a szülést követő hatodik hónap végéig.

A gyakorlati képző az azonnali hatályú felmondást indokolni köteles. A gyakorlati képző a tanuló szerződés megszűnésével egyidejűleg értesíti a kamarát és a szakképző intézményt a tanuló szerződés megszűnéséről.

A gyakorlati képző a tanuló szerződés megszűnésekor a tanuló részére igazolást állít ki a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.

A tanulói jogviszony szüneteltetése, továbbá a tanuló szülési szabadsága alatt a tanuló szerződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a feleket. A tanuló szerződés szüneteltetése alatt a tanuló tanulói pénzbeli juttatásra és a vonatkozó törvényben meghatározott egyéb juttatásra nem jogosult. A tanuló tanulói jogviszonya szüneteltetésének kezdetéről és végéről a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a gyakorlati képzőt és a kamarát. Kiskorú tanuló esetén a tanuló szerződés megkötéséhez, a tanuló részéről történő felmondásához és módosításához be kell szerezni a szülő (gyám) írásbeli hozzájárulását is.

3.6. Az együttműködési megállapodás

A tanuló gyakorlati képzése a szakképző intézmény és a gyakorlati képzést folytató szervezet közötti együttműködési megállapodás alapján abban az esetben folytatható, ha

- a szakmai és vizsgakövetelményben a gyakorlati képzésre előírt képzési idő negyven százaléknál kevesebb,
- a gyakorlati képzés szervezője a szakképző intézmény, és a gyakorlati képzést folytató szervezet csak a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlatot szervezi meg,
- a gyakorlati képzést szervező szakképző intézmény csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés feltételeivel, ezért - a művészeti szakképesítések kivételével - a tanuló kiegészítő gyakorlati képzésére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél kerül sor a szakmai és vizsgakövetelmény alapján a szakképzési kerettantervben a gyakorlati képzésre előírt képzési idő legfeljebb negyven százalékában,
- a tanuló gyakorlati képzésére költségvetési szervnél kerül sor, vagy
- a tanuló gyakorlati képzésére tanulószerveződés nem köthető.

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni. Az együttműködési megállapodás és annak módosítása a területileg illetékes gazdasági kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

Ha a tanuló gyakorlati képzése részben vagy egészben együttműködési megállapodás alapján folyik, a gyakorlati képzés szervezője a szakképző intézmény. A szakképző intézmény a gyakorlati képzés megkezdését megelőzően igazolást állít ki a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétéről a gyakorlati képzést folytató szervezet részére.

3.7. A tanulók pénzbeli juttatása

Pénzbeli juttatást kizárólag a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló részére a tanulószerveződés alapján, továbbá szakmai gyakorlat idejére köteles fizetni.

Tanulószerveződés alapján kifizetett tanulói pénzbeli juttatás havi mértékének legkisebb összege annak a szakképzési évfolyamnak az első félévében, amelyben a tanuló tanulószerveződés alapján vesz részt szakképzésben, ha - a szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben

meghatározott elméleti és gyakorlati képzési idő arányát figyelembe véve - a gyakorlati képzési idő eléri

a) a nyolcvan százalékot, a hónap első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér (a továbbiakban: minimálbér) tizenöt százalékának 1,3-szerese,

b) a hetven százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 1,2-szerese,

c) a hatvan százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 1,1-szerese,

d) az ötven százalékot, a minimálbér tizenöt százaléka,

e) a negyven százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 0,9-szerese,

f) a harminc százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 0,8-szerese,

g) a húsz százalékot, a minimálbér tizenöt százalékának 0,7-szerese.

A tanulmányi kötelezettségének eredményesen eleget tett tanuló pénzbeli juttatását a szakképzési évfolyam további féléveiben - a tanulószertződésben meghatározott szempontok figyelembevételével - az előző félévre megállapított tanulói pénzbeli juttatáshoz képest emelni kell a tanuló tanulmányi előmenetelének, a gyakorlati képzés során nyújtott teljesítményének és szorgalmának figyelembevételével.

Ha a tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatt évisméltésre köteles, pénzbeli juttatásának havi mértéke a megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele. Ha a tanuló a befejező szakképzési évfolyamon az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesíti, a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószertződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult.

A tanulószertződéses tanuló pénzbeli juttatását a tanuló részére csak banki átutalással vagy a fizetési számlára történő befizetéssel lehet teljesíteni. Amennyiben a tanuló nem rendelkezik saját fizetési számlával, a banki átutalás, befizetés teljesíthető a tanulói pénzbeli juttatásnak a tanuló szülőjének, gyámjának a bankszámlájára történő átutalással, befizetéssel is.

A szakgimnázium tizenegy-tizenkettedik évfolyamán megkötött tanulószertződés esetén a tanuló számára tanulószertződés alapján kifizetett pénzbeli juttatás havi mértéke az ugyanazon szakképesítés megszerzésére irányuló, nappali rendszerű iskolai oktatás szerinti képzésben a szakképzési évfolyamokra megkötött tanulószertződés alapján kifizetett tanulói pénzbeli juttatás havi mértékének ötven százaléka.

A tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulószerveződés alapján a tanulószerveződés hatálybalépésének napjától, teljes hónapra illeti meg. A tanulói pénzbeli juttatás összegét a tanuló igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell. Ha a tanulószerveződés a tanév megkezdése után, hónap közben jön létre vagy szűnik meg, a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás időarányos része illeti meg. A tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulószerveződés alapján a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, július és augusztus hónapra is megilleti. A befejező szakképzési évfolyamon a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulmányok befejezését követő első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig illeti meg. A tanulót a betegszabadság időtartamára tanulói pénzbeli juttatásának hetven százaléka illeti meg. A tanulói pénzbeli juttatást utólag, a tárgyhót követő hónap 10. napjáig kell kifizetni a tanuló részére.

3.8. Tanulói juttatások

Pénzbeli juttatást kizárólag

- a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló részére a **tanulószerveződés alapján**, továbbá

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben megilletik a következő **egyéb juttatások**:

- **kedvezményes étkeztetés:** a tanuló részére a gyakorlati képzési napokon egyszeri kedvezményes étkezést (meleg, kivételesen indokolt esetben hideg élelem) vagy étkezési költségeihez természetbeni hozzájárulást kell biztosítani a helyileg szokásos módon,
- **útiköltség-térítés:** útiköltség-térítés jár a tanulónak a lakóhelyéről a tanulmányok alatti vizsgára, a szakmai vizsgára, illetőleg a beszámolóra és vissza történő utazásához, ha azok megszervezésére nem a szakképző iskola székhelyén, vagy nem a tanuló állandó gyakorlati képzési helyén kerül sor,
- **tisztálkodási eszköz és munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha):** a tanuló számára az alapvető higiénés feltételek, tisztálkodási eszköz (szappan, kéztisztító krém), továbbá ugyanolyan munkaruha, egyéni védőeszköz, védőital illeti meg, mint a vele azonos munkahelyen, illetőleg azonos munkafeltételek között foglalkoztatott munkavállalót, közalkalmazottat, köztisztviselőt,

- **térítésmentes juttatások:** átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezett gyakorlati képzés esetén, napi háromszori – térítési díj nélküli – étkezés, szállás és utaztatás illeti meg a tanulót.

A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások **is adhatók**. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót a gyakorlati képzés során elért eredménye, teljesítménye alapján jutalomban, prémiumban, egyéb más juttatásban vagy szociális támogatásban részesítheti.

A szakképző iskolai tanulóknak gyakorlati képzésük ideje alatt kötelezően biztosított vagy a gyakorlati képzést végző szervezet által saját döntése alapján biztosított nem pénzbeli juttatások adómentes juttatásnak minősülnek, ideértve az utazási költségtérítést is. (az Szja tv. 2019. december 31-én hatályos rendelkezései alapján).

3.9. A gyakorlati képzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségek (NAV), benyújtási határidők, kötelezettségek, nyomtatványok

3.9.1. A tanuló bejelentése, kijelentése

Ha a gyakorlati képzőhely megkapta a jogosultságot a gyakorlati képzésre, akkor a tanulónak ettől a naptól kezdődően megköthető a tanuló szerződése. A gyakorlati képzés kezdeti dátuma nem lehet korábbi, mint a bevezető ellenőrzés dátuma. A tanuló szerződéses tanulónak a tanuló szerződésben megjelölt gyakorlati képzési időszak kezdetének napjától biztosított jogviszonyban kell lennie, amely nem feltétlenül azonos az első gyakorlatban eltöltött nappal. A tanulót a **23T1041** bejelentésre szolgáló nyomtatványon a **1130 biztosítási jogviszony kóddal** kell bejelenteni.

Fontos megjegyezni, hogy a **bejelentési kötelezettség** mellé **kijelentési kötelezettség** is társul. Azzal a nappal kell kijelenteni a tanulót, amelyik napon a tanuló szerződés megszűnik, a kijelentés teljesítésére 8 nap áll rendelkezésre.

Szünetel a biztosítási kötelezettség, amennyiben a tanuló szerződés szüneteltetésre kerül és ezzel kapcsolatosan – az előzőekben említett határnapiig - bejelentési kötelezettsége van a képzőhelynek. A tanuló szerződés szünetelésének megszűnését követően, a változást szintén jelezni kell.

3.9.2. A tanulószerveződéses tanulók pénzbeli juttatásával kapcsolatos járulékok (2021-ben), havi jelentési kötelezettségek, benyújtási határidők, nyomtatványok

Az Szkt. 125. § (3) bekezdés alapján

„A 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszony és a tanulói jogviszonyból fakadó, vagy arra tekintettel jogszabály alapján a tanulót megillető, illetve terhelő jogok és köteleességek teljesítése tekintetében – a 2019/2020. tanévben az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán, illetve szakközépiskola előkészítő évfolyamán részt vevő tanuló kivételével – az Nkt., a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: régi Szkt.) és a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény és más jogszabály Szkt. hatálybalépését megelőző napon, azaz 2019. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni

- a tanuló tanulmányai befejezésére,*
- a gyakorlati képzésben tanulószerveződéssel vagy együttműködési megállapodással való részvételre,*
- a szintvizsga és az érettségi vizsga megszervezésére és teljesítésére, valamint*
- a tanuló juttatásaira.”*

A tanulószerveződések kötésével kapcsolatban, a továbbiakban az Szkt. átmeneti rendelkezéseit kell figyelembe venni.

Tanulószerződés	
Munkáltatót terhelő	
Szociális hozzájárulási adó	Nincs! (Szocho. tv. 5. § (1) ea) pontja)
Tanulót, képzésben részt vevőt személyt terhelő	
Személyi jövedelemadó	Tsz-ben foglalt díjazás adómentes, felette (15%) (25 év alattiak adókedvezménye 499.952 Ft)
Nyugdíjbiztosítási járulék	10%
Egészségbiztosítási járulék	7%

A Szocho tv. 5. § (1) bekezdés e) pontja szerint a kifizetőnek nem keletkezik adófizetési kötelezettsége a tanulószerződés után, azaz mentesül a szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség alól.

A tanuló pénzbeli juttatását az igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

A tanulószerződés alapján a jogszabály szerint kötelezően kifizetett pénzbeli juttatást személyi jövedelemadó nem terheli. A kötelező mértéknél magasabb összegű kifizetés esetében – azaz a különbözetre is – a régi szabályokat kell alkalmazni, amely személyi jövedelem adóköteles és személyi jövedelem adóbevallási kötelezettség áll fenn (NAV által készített Szja adóbevallás tervezetet célszerű átnézni).

A **2308** számú havi adó- és járulék bevallást havonta a **tárgyhót követő hó 12.** napjáig kell benyújtani.

3.9.3. Tanulószerződéssel járó adók, járulékok

A 2019. december 31-én hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, kivéve a szociális hozzájárulási adót, amely 2021. június 10-től változott.

Személyi jövedelemadó: Az *Szja. tv. 1. sz. melléklet 4.11. pontja* alapján **adómentes juttatás** a szakképző iskolai tanulónak a **tanulószerződés** alapján **kötelezően kifizetett díjazás**.

Az új Tbj. tv. 105. § (1) bekezdése szerint: *„A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 2019. december 31-én hatályos 4. § a) pont 2. alpontjában, 4. § k) pont 1. alpontjában, 4. § p) pontjában, 5. § (1) bekezdés c) pontjában, 8. § h) pontjában, 16/A. §-ában, 19. § (2)–(3) bekezdésében, 25/A. § b) pontjában, 31. § (4) bekezdés b) pontjában, 44/A. § (3) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezéseit kell alkalmazni a tanulószerződéssel foglalkoztatott tanulókra vonatkozóan. A társadalombiztosítási és munkaerőpiaci ellátásokra való jogosultság fennállása tekintetében a vonatkozó törvények 2019. december 31-én hatályos szabályai szerint kell meghatározni.”*

A **régi Tbj. tv. 4. § k) 1. alpontja** alapján a régi Szkt. szerinti **tanulószerződés alapján ténylegesen kifizetett díj járulékalapot képező jövedelem**, továbbá a tanulószerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló biztosítottnak minősül az 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

A **régi Tbj. tv. 19. § (1) és (3) bekezdése** alapján a **biztosított által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke 10%**, egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke 8,5%. Az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4%, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3%, a munkaerő-piaci járulék 1,5% mértékű.

Azonban a **régi Tbj. tv. 25/A. §-a** szerint **nem fizeti meg** a 1,5% mértékű **munkaerő-piaci járulékot** az 5. § (1) bekezdésének b)–d), g)–i) pontjaiban és (2) bekezdésében meghatározott személy (ezek sorában a tanulószerződéses tanuló) – ide nem értve az iskolaszövetkezetnek nem minősülő szövetkezet tevékenységében munkaviszony keretében közreműködő szövetkezeti tagot.

3.10. Szünet és felkészülési idő

A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót tanévenként azokban a tanévekben, amelyekben a tizenkilencedik életévét még nem tölti be, legalább harmincöt nap, ezt követően legalább harminc nap pihenőnap illeti meg. A pihenőnap kiadásánál figyelemmel kell lenni a tanulókat megillető őszi, téli, tavaszi és nyári szünet kiadásának rendjére. A gyakorlati képzésben részt vevő tanuló a tanulmányokat befejező komplex szakmai vizsga előtt a vizsgára való felkészülés céljából, a gyakorlati képzést szervező vagy folytató szervezettel történt megállapodás alapján gyakorlati képzésen vehet részt. A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót ebben az esetben is, egy alkalommal legalább tíz nap egyéni felkészülési idő illeti meg. Az egyéni felkészülési időt közvetlenül a komplex szakmai vizsga előtt, a gyakorlati képzés idejének terhére, összefüggően kell kiadni. A pihenőnap és az egyéni felkészülési idő munkanapokban számítandó, kiadásánál a heti rendes pihenőnapokat és a munkaszüneti napokat figyelmen kívül kell hagyni.

3.11. Munkajogi szabályok

A tanulót a tanulószerveződés alapján a betegsége idejére az Mt. alapján tíz nap betegszabadság illeti meg. A tanuló a betegszabadságot meghaladó betegsége idejére a társadalombiztosítási jogszabályok szerint táppénzre jogosult. A betegszabadságra egyebekben az Mt. szabályait kell alkalmazni. Üzemi baleset és foglalkozási betegség esetén a gyakorlati képzésen tanulószerveződés alapján részt vevő tanuló részére a társadalombiztosítási szabályok szerinti ellátás jár. A tanulószerveződés alapján a terhes és a szülő tanulót az Mt. szerinti szülési szabadság illeti meg.

3.12. Egyéb juttatások

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben kedvezményes étkeztetés, útiköltség-térítés, munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz és kötelező juttatások illetik meg. A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások is adhatók. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót a gyakorlati képzés során elért

eredménye, teljesítménye alapján jutalomban, prémiumban, egyéb más juttatásban vagy szociális támogatásban részesítheti.

3.13. Kártérítés, felelősségbiztosítás

A tanuló a tanulószerveződésből eredő kötelezettségeinek vétkes megsértésével a gyakorlati képzést folytató szervezetnek okozott kárt köteles megtéríteni. Ha a tanulót a gyakorlati képzésben való részvétel során kár éri, a gyakorlati képzést folytató szervezet köteles azt megtéríteni. A tanuló és a gyakorlati képzést folytató szervezet kártérítési felelősségére tanulószerveződés esetén az Mt. kártérítési felelősségi szabályait kell alkalmazni. A tanuló a gyakorlati képzést folytató szervezetnek gondatlanságból okozott kár értékének ötven százalékát köteles megtéríteni azzal, hogy a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a tanuló pénzbeli juttatásának egyhavi összegét. A gyakorlati képzésen részt vevő tanuló részére a gyakorlati képzés szervezője - a tanuló által okozott, de a tanuló által meg nem térített károk fedezetére - felelősségbiztosítást köteles kötni. A tanulószerveződéssel kapcsolatos jogviták elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik. A jogvitát megelőzően a gazdasági kamara közvetít a felek között a vita feloldása érdekében.

Összegzés

- Az iskolai rendszerű szakképzésben a szakmai elméleti képzés szakképző intézményben folyik. A gyakorlati képzés szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és nyári összefüggő szakmai gyakorlatból áll.
- Tanulószerveződés azzal a tanulóval köthető, aki a szakképesítésre jogszabályban előírt egészségügyi feltételeknek, pályaalkalmassági követelményeknek megfelel. Tanulószerveződés csak a képzés szakmai vizsgájáig tartó, hátralévő teljes időtartamra köthető.
- Tanulószerveződést az a gyakorlati képzést szervező szervezet köthet, amelyik a közhiteles hatósági (kamarai) nyilvántartásban szerepel.
- Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szakmai gyakorlat igazolatlan mulasztásának pótlása kivételével - gyakorlati képzés nem szervezhető. A gyakorlati képzést folytató szervezet a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót gyakorlati képzésre csak a

rendeltetése folytán e napon is működő gyakorlati képzési helyen és a szakképző intézmény hozzájárulásával veheti igénybe vagy abban az esetben, ha a tanuló mulasztását pótolja.

- Kiskorú tanuló esetében a gyakorlati képzési idő a napi hét órát, nagykorú tanuló esetében pedig a napi nyolc órát nem haladhatja meg. Kiskorú tanuló napi képzését hat óra és huszonnégy óra között, folyamatosan kell megszervezni. A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót tanévenként azokban a tanévekben, amelyekben a tizenkilencedik életévét még nem tölti be, legalább harmincöt nap, ezt követően legalább harminc nap pihenőnap, tanuló szerződés alapján a betegsége idejére tíz nap betegszabadság illeti meg.
- A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező. A tanuló köteles mulasztását igazolni. A szakmai gyakorlat óraszámának 20 százalékát elérő mulasztás esetén a tanuló a tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni. A foglalkozási napló tartalmazza a szakmai tevékenységeket tantárgyanként, az ezekre fordított időt, a tanuló értékelését és a tanuló részvételét és mulasztását.
- A gyakorlati képző a tanuló szerződés megszűnésekor a tanuló részére igazolást állít ki a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.
- A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben kedvezményes étkeztetés, útiköltségtérítés, munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz és kötelező juttatások illetik meg. A tanulót a gyakorlati képzést szervező a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti. A képzési idő alatt a gyakorlati képzés szervezőjének gondoskodnia kell a tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról. A gyakorlati képzésen részt vevő tanuló részére a gyakorlati képzés szervezője - a tanuló által okozott, de a tanuló által meg nem térített károk fedezetére - felelősségbiztosítást köteles kötni.
- A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló részére a tanuló szerződés alapján a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlat idejére pénzbeli juttatást köteles fizetni.
- A tanuló gyakorlati képzése a szakképző intézmény és a gyakorlati képzést folytató szervezet közötti együttműködési megállapodás alapján abban az esetben folyhat, amennyiben a gyakorlati képzésre előírt képzési idő negyven százaléknál kevesebb,

vagy a gyakorlati képzés szervezője a szakképző intézmény, és csak az összefüggő nyári szakmai gyakorlat valósul meg külső képzőhelyen, vagy a szakképző intézmény csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés feltételeivel, továbbá a tanuló gyakorlati képzésére költségvetési szervnél kerül sor, illetve a tanuló gyakorlati képzésére tanuló szerződés nem köthető.

4. SZAKIRÁNYÚ OKTATÁS FINANSZÍROZÁSA

Időkeret: 6 óra

Cél

Legyenek tisztában a szociális hozzájárulási adó elszámolásával, a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményével. Ismerjék meg a szakirányú oktatással járó adókedvezményt és ezeknek a helyes kiszámítását.

Ismeretanyag

4.1. A szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető adókedvezmény a szakirányú oktatás és a duális képzés esetén

A Szoccho tv. 17/A. §-a alapján a gazdálkodó szervezetek a szakirányú oktatásban, illetve a felsőoktatási duális képzésben és a gyakorlatigényes alapképzésben való részvétel esetén a szociális hozzájárulási adóból adókedvezményt érvényesíthetnek. Azok a gazdálkodó szervezetek, amelyek szociális hozzájárulási adó fizetésére kötelezettek, a – Szoccho tv. 10-17. §-aiban nevesített kedvezményezett foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmények figyelembevételével megállapított fizetendő – szociális hozzájárulási adót meghaladó adókedvezményt, továbbá a szociális hozzájárulási adó fizetésére nem kötelezett gazdálkodó szervezetek (pl. KIVA adóalanyok) pedig az adókedvezményt adó-visszaigénylés keretében érvényesíthetik.

A légitársaságok hozzájárulásáról és egyes adótörvények módosításáról szóló 2023. évi LIX. törvény 129-130. §-i módosították a Szoccho tv. 17/A. §-át a duális képzés adókedvezményére vonatkozóan, amely 2023. augusztus 1-jétől hatályos.

A szociális hozzájárulási adó mértéke 13%.

4.2. A szakirányú oktatás és duális képzés adócsökkentési lehetősége

A duális képzőhely a szociális hozzájárulási adóról szóló törvényben meghatározottak szerint jogosult a szakirányú oktatás arányosított önköltsége alapján igénybe vehető adókedvezmény érvényesítésére.

Az adófizetési kötelezettséget a SzocHo tv.10-17. §, valamint az Eat. IX. fejezet 462/C. §-a, 462/D.§-a, 462/E. §-a és a 2018. évi LXXXII. törvény 250. §-a szerinti adókedvezményt követő sorrendben – csökkenti

a) az állam, illetve az nemzeti köznevelésről szóló törvény 88. § (6) bekezdése szerinti szakképzési megállapodással vagy az Szkt. 109. § (3) bekezdése szerinti együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott

aa) szakképző intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulónként, illetve felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként a szakirányú oktatás, illetve

ab) szakiskolával tanulói jogviszonyban álló tanulónként az Nkt. 13/A. § (3) bekezdése szerinti nevelés-oktatás

arányosított önköltsége alapján az egy munkanapra vetített mérték és

- 2023. július 31-ig - a szakképző intézményben, illetve a szakiskolában teljesített oktatási nap és az olyan munkanap kivételével, amire tekintettel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő munkabérre nem jogosult - a tárgyhónap munkanapjai számának szorzataként számított összege,
- 2023. augusztus 1-jétől a tárgyhónap duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatással érintett napjai számának szorzataként a szakirányú oktatásnak az általános teljes napi munkaidőhöz, fiatalkorú munkavállaló esetén napi hét órához viszonyított arányában számított összege azzal, hogy nem vehető figyelembe az olyan munkanap, amire a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérre vagy távolléti díjra nem jogosult, vagy mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól (ide nem értve a betegszabadság olyan munkanapjait, amely a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esik),

b) - ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy sikeres szakmai vizsgát tett - az Szkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja szerint megkötött és

- 2023. július 31-ig legalább hat hónapos időtartamban
- 2023. augusztus 1-jétől legalább hat hónapos **egybefüggő** időtartamban

fennálló szakképzési munkaszerződésre tekintettel az a) pont alapján jogszerűen igénybe vett adókedvezmény 20 százalékának megfelelő összeg („sikerdíj”),

c) hallgatónként az Nftv. szerinti duális képzés és gyakorlatigényes alapképzési szak arányosított alapszabályára alapján az egy munkanapra vetített mérték és a tárgyhónapban ténylegesen teljesített képzési napok számának szorzataként számított összege.

Az előzőektől eltérően 2023. július 31-ig, ha a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személy az Szkt. szerinti szakirányú oktatásban a szakképzési munkaszerződéssel párhuzamosan fennálló foglalkoztatásra irányuló más olyan jogviszonya mellett vesz részt, amelyben a foglalkoztató a duális képzőhelytől eltérő harmadik személy, az adófizetési kötelezettség az a) és b) pont szerinti összeg 50 százalékával csökkenthető.

2023. augusztus 1-jétől a szakirányú oktatás kedvezménye arányosítva vehető igénybe, ezért ettől az időponttól nincs eltérő rendelkezés arra az esetre, ha a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személynek van másik foglalkoztatásra irányuló jogviszonya. Ez azt jelenti, hogy 2023. augusztus 1-jétől az „50 százalékos” rendelkezés megszűnt.

$$\text{Egy munkaóraára járó adókedvezmény} = \frac{\text{önköltség} * \text{szakmaszorzó} * \text{évfolyamszorzó}}{\text{munkanapok száma a naptári évben} * \text{napi maximális munkaidő}}$$

A Szocvo tv. 36/D. §-a átmeneti szabályként rögzíti, hogy a régi (2011-es) szakképzési törvény hatálya alatt tanulmányaikat megkezdő és a gyakorlati képzésben tanuló szerződéssel részt vevő tanulók esetében is érvényesíthető az adócsökkentő tétel.

$$\text{Egy munkaóraára járó adókedvezmény} = \frac{\text{önköltség} * \text{szakképesítésenkénti súlyszorzó}}{\text{munkanapok száma a naptári évben} * \text{napi maximális munkaidő}}$$

Az önköltség és az alapszabvány mértéke

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvény alapján személyenként

- az önköltség összege évi 1.200.000 forint,
- a figyelembe vehető alapszabvány összege pedig évi 650.000 forint.

Az önköltség szakmánként alkalmazandó és az alapszabvány képzési területenként alkalmazandó súlyszorzóját a Kormány rendeletben határozza meg.

A szakirányú oktatásnak Szocso tv. 17/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti arányosított önköltségének adott évfolyamra meghatározott összege a szakirányú oktatás Kvtv.-ben meghatározott önköltségének a szakmánként alkalmazandó súlyszorzó szorzataként számított mértéke. A szakmánként alkalmazandó súlyszorzót a szakmaszorzó és az évfolyami szorzó szorzataként kell meghatározni.

Szakmaszorzó

1. a bányászat és kohászat ágazatba tartozó szakmák esetében 2,42,
2. az egészségügyi technika ágazatba tartozó szakmák esetében 2,85,
3. az egészségügy ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
4. az elektronika és elektrotechnika ágazatba tartozó szakmák esetében
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
5. az élelmiszeripar ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
6. az építőipar ágazatba tartozó szakmák esetében 2,42,
7. az épületgépészet ágazatba tartozó szakmák esetében 2,42,
8. a fa- és bútorigazgatás ágazatba tartozó szakmák esetében 2,42,
9. a gazdálkodás és menedzsment ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
10. a gépészet ágazatba tartozó szakmák esetében
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
11. a honvédelem ágazatba tartozó szakmák esetében 2,85,
12. az informatika és távközlés ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
13. a kereskedelem ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
14. a környezetvédelem és vízügy ágazatba tartozó szakmák esetében
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,

- b)* 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
- 15. a közlekedés és szállítmányozás ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 16. a kreatív ágazatba tartozó szakmák esetében 2,42,
- 17. a mezőgazdaság és erdészeti ágazatba tartozó szakmák esetében
 - a)* 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b)* 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
- 17a. az oktatás ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 18. a rendészet és közszolgálat ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 19. a specializált gép- és járműgyártás ágazatba tartozó szakmák esetében 2,85,
- 20. a sport ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 21. a szépművészet ágazatba tartozó szakmák esetében 2,42,
- 22. a szociális ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 23. a turizmus-vendéglátás ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 24. a vegyipar ágazatba tartozó szakmák esetében
 - a)* 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b)* 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4.

2023. július 7-től az Szkr. a korábban mindkét jogviszonyra vonatkozó évfolyami szorzókat a tanulói jogviszonyra és a felnőttképzési jogviszonyra külön határozza meg.

Tanulói jogviszonyban az évfolyami szorzó, ha a szakirányú oktatás időtartama

- a)* legfeljebb 1 év, 1,00,
- b)* legfeljebb 2 év
 - ba)* az első évfolyamon 1,20,
 - bb)* a második évfolyamon 0,80,
- c)* legfeljebb 3 év
 - ca)* az első évfolyamon 1,20,
 - cb)* a második évfolyamon 1,00,
 - cc)* a harmadik évfolyamon 0,80,
- d)* legfeljebb 4 év
 - da)* az első évfolyamon 1,20,
 - db)* a második évfolyamon 1,00,
 - dc)* a harmadik évfolyamon 1,00,

dd) a negyedik évfolyamon 0,80.

Felnőttképzési jogviszonyban 2023. július 7-től az évfolyami szorzó – a szakirányú oktatás időtartamától függetlenül – 1,00 a szakirányú oktatás teljes időtartamára.

Az előzőektől eltérően a szakiskolával tanulói jogviszonyban álló tanulónként a nevelés-oktatásnál figyelembe vehető súlysorzó mértéke 1,50.

A 2020. január 1-jét megelőzően érvényes Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítések kifutó rendszerben alkalmazandó súlysorzóját a 4/A. melléklet szerint kell figyelembe venni.

Az alapnormatíva alkalmazandó súlysorzója az Nftv. szerinti

a) duális képzés esetén

- a szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési területen 3,90,
- a műszaki, az informatika, az agrártudomány, a természettudomány és az egészségtudomány képzési területen 5,30,

b) gyakorlatigényes alapképzési szak esetén az a) pont szerinti képzési területeken az ott meghatározott mérték, minden más gyakorlatigényes alapképzési szak esetén 3,90.

4.2.1. Adókedvezmény igénybevétele szakképzési munkaszerződés alapján

Szakképzési munkaszerződésnél alkalmazható csökkentés 2023. július 31-ig

A szakirányú oktatás arányosított önköltségének adott évfolyamra meghatározott összege az önköltségnek a szakmánként alkalmazandó súlysorzó szorzataként számított mértéke (arányosított önköltség = 1.200.000 Ft x súlysorzó). A szakmánként alkalmazandó súlysorzót a szakmaszorzó és az évfolyami szorzó szorzataként kell meghatározni (súlysorzó = szakmaszorzó x évfolyami szorzó).

A kedvezmény szempontjából figyelembe vehető munkanapok számának meghatározásakor a munkanapokból ki kell vonni a szakképző intézményben, illetve a szakiskolában teljesített oktatási napokat és az olyan munkanapot, amire tekintettel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő munkabérre nem jogosult (pl. igazolatlan mulasztás, táppénz).

Tehát a szakképző intézményben, illetve a szakiskolában teljesített oktatási napokra, és az olyan munkanapokra, amelyre a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérre nem jogosult (például táppénz, igazolatlan mulasztás) **adókedvezmény nem érvényesíthető.**

Munkabérnek minősül a szabadság és betegszabadság idejére fizetett távolléti díj.

Példa:

2023. évben a munkanapok száma: 251

Június hónapban a munkanapok száma: 22

Szakképző intézményben teljesített oktatási nap: 10

Kedvezményrel érintett oktatási nap: 12

Június hónapra alkalmazható csökkentő tétel: $1.200.000 \text{ Ft} \times \text{súlyszorzó} / 251 \text{ nap} \times 12 \text{ nap}$

A tanulószerveződések esetében a számítás megegyezik a fentiekkel, azzal, hogy az alkalmazandó súlyszorzót a Vhr. 4/A. melléklete szerint kell figyelembe venni.

Szakképzési munkaszerződésnél alkalmazható csökkentés 2023. augusztus 1-jétől

Az arányosított önköltség egy munkanapra vetített mértékének meghatározása 2023. augusztus 1-jétől továbbra is változatlan.

Azonban nem jár kedvezmény az olyan munkanapra, amelyre

- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérre vagy távolléti díjra nem jogosult, vagy
- mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól (ide nem értve a betegszabadság olyan munkanapjait, amely a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esik).

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a következő napokon mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól:

- a közismereti és az olyan oktatási napokon, amikor a szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tananyagelemet a szakirányú oktatás 223/A. § (2) bekezdése szerint közösen elfogadott képzési programja szerint a szakképző intézmény végzi, vagy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi versenyre a szakképző intézmény által szervezett felkészítésben, illetve versenyen vesz részt,

- a szakképző intézmény által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló, illetve képzésben részt vevő személy részvétele kötelező,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy vizsgája napján és a vizsgát közvetlenül megelőző három munkanapon,
- minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól,
- érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapra.

Ezekre a munkanapokra adókedvezmény nem érvényesíthető.

A fentiek után meg kell határozni, hogy a szakirányú oktatás az általános teljes napi munkaidőhöz (fiatalkorú munkavállaló esetén napi 7 órához) viszonyítottan milyen arányban teljesül. A kedvezmény havi összege ugyanis az arányosított önköltség alapján az egy munkanapra vetített mérték és a tárgyhónap duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatással érintett napjai számának szorzataként a szakirányú oktatásnak az általános teljes napi munkaidőhöz, fiatalkorú munkavállaló esetén napi hét órához viszonyított arányában számított összege.

Példa fiatalkorú munkavállaló esetén:

2023. évben a munkanapok száma: 251

Szeptember hónapban szakirányú oktatással érintett nap: 12

Szakirányú oktatás havi összes óraszám: 55

Szakirányú oktatással érintett napok száma szorozva 7-tel: 84

Szeptember hónapra alkalmazható csökkentő tétel: $1.200.000 \text{ Ft} \times \text{súlyszorzó} / 251 \text{ nap} \times 12 \text{ nap} \times 55/84$

Betegszabadság, szabadság idejére adókedvezmény érvényesítése

A szakmát tanulókat keresőképtelenségük első 15 napjára az Mt. szerinti betegszabadság illeti meg, és csak a betegszabadság lejártát követően jogosultak táppénzre. A szakképzési munkaszerződéssel rendelkezők keresőképtelenségüket minden esetben a háziorvos által kiállított keresőképtelenségről szóló dokumentummal tudják igazolni. Ez vonatkozik a szakképző intézményben oktatással töltendő napokon fennálló keresőképtelenség igazolására is.

Az **adókedvezmény igénybe vehető a betegszabadság** olyan napjaira, amikor a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy **duális képzőhelyen lenne**, azaz a beosztás szerinti napokra annyi órára, mint amennyit ott töltene. Ettől függetlenül a szakképző intézményi oktatási napjaira is betegszabadságot kell számára számfejtteni, de erre az időre adókedvezmény nem jár (ugyanúgy, mint amikor a szakképző intézményben oktatásban vesz részt).

A keresőképtelenség azon időtartamára, amelyre a tanuló, képzésben részt vevő személy **táppénzre jogosult, az adócsökkentő tétel nem érvényesíthető.**

A tanulók, illetve a képzésben résztvevők szabadságos napjai – így minden iskolai szünet idejére kiadott szabadságnapok is – **adókedvezmény igénybevételére jogosító** napoknak minősülnek. Az adókedvezmény a szabadság idejére a beosztás szerinti munkaidőre, amennyiben ez nem értelmezhető, a szakképzési munkaszerződés szerinti napi munkaidőre vehető igénybe.

Példa:

Egy építőipari gazdasági társaság duális képzés keretében Magasépítő technikus szakmát tanulók szakirányú oktatásában vesz részt 2023 szeptemberétől. A technikus, öt évfolyamos képzésben részt vevőkkel a képzés harmadik évfolyamától (11.-től), az ágazati alapvizsga letételét követően kötött szakképzési munkaszerződés keretében folyik a szakirányú oktatás. A tanulók páratlan héten a szakképző intézményben, páros héten pedig a duális képzőhelyen vesznek részt a szakirányú oktatásban.

Az egyik tanuló, aki 2021 szeptemberében kezdte meg tanulmányait az ágazati alapoktatásban (jelenleg még nem töltötte be a 18. életévét) 2023. szeptember 4-től 19-ig keresőképtelen állományba kerül. Kérdésként merül fel, hogy a tanuló után milyen mértékű adókedvezményre jogosult a képzőhely?

A tanuló betegszabadságra való jogosultságát a szeptember 1-jei belépése kapcsán (2023. szeptember 1-jei hatállyal kötötték a szakképzési munkaszerződését) 2023-ra arányosan kell megállapítani (15 nap/365 nap x 122 nap), amely szerint 2023-ban 5 nap betegszabadságra válik jogosulttá.

Először is meg kell határoznunk a szakirányú oktatás egy napra jutó arányosított önköltségét:

1. Szakirányú oktatás önköltsége Ft/év	2. Szakmaszorzó	3. Évfolyami szorzó	4. Szakma súlyszorzója 5. =2. * 3.	5. Szakirányú oktatás arányosított önköltsége Ft/év 5. = 1. * 4.	6. Egy munkanapra jutó arányosított önköltség Ft/nap 6. =5./ 251 munkanap
1.200.000	2,42	1,2	2,904	3.484.800	13.884

A tanuló szeptemberi beosztása az alábbiak szerint alakult (a kiemelt páros heteket a képzőhelyen kell töltenie):

hétfő	kedd	szerda	csütörtök	péntek	szombat	vasárnap	Adócsökkentésre jogosító napok száma
				1	2	3	0
4	5	6	7(BSZ)	8 (BSZ)	9	10	5
11 (BSZ)	12 (BSZ)	13 (BSZ)	14 (Tp)	15 (Tp)	16 (Tp)	17 (Tp)	0
18 (Tp)	19 (Tp)	20	21	22	23	24	3
25	26	27	28	29	30		0
Összes adócsökkentésre jogosító nap							8

Az adókedvezményt azokra a napokra lehet igénybe venni a képzőhelynek – az egy napi összeg általános teljes napi munkaidőhöz, fiatalkorú munkavállaló esetén napi hét órához viszonyított arányában – amelyekre a szakmát tanuló munkabérre vagy távolléti díjra jogosult, kivéve, ha az Szkt. 84. §-ának (6) bekezdése szerint mentesül a rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól azzal, hogy igénybe veheti az adókedvezményt a betegszabadság olyan munkanapjaira, amely a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esik.

1. A 7-8-ai keresőképtelen napjaira igénybe vehető az adókedvezmény, miután ezek a betegszabadság olyan munkanapjai, amelyek a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esnek.
2. A második hétből a betegszabadságos napokra (11-13-ig) betegszabadságra jogosult, ami a háromnapos távolléti díjának a 70%-a. Szeptember 14-től a keresőképtelenségére a tanulót már táppénz illeti meg, amely nem minősül munkabérnek, az az egészségbiztosítás pénzbeli ellátása, ezen napokra adókedvezmény nem vehető igénybe. Erre a hétre adókedvezmény nem érvényesíthető, azok a tanuló szakképző intézményben töltendő napjai.
3. Miután a keresőképtelenség a 18-ai héten is fennáll, erre a két napra táppénz jár, így a szocho kedvezmény három napra, 20-22-ig érvényesíthető.

A tanuló után az érvényesíthető szocho kedvezmény 2023. szeptember hónapban, amennyiben minden napon 7 órában vett (volna) részt szakirányú oktatásban, $(8 \text{ nap} \times 13.720 \text{ Ft/nap}) = 109.760 \text{ Ft}$.

Szakiskolai képzés

A sajátos nevelési igényű tanulók középfokú iskolai nevelése-oktatása céljából a szakiskola a többi tanulóval sajátos nevelési igénye miatt együtt haladni nem tudó tanulók felkészítését végzi, két-, illetve négyéves képzések keretében. A szakiskolai tanulók szakirányú oktatását a duális képzőhely a tanulóval kötött szakképzési munkaszerződés keretében tudja biztosítani. A szakiskolai tanulók szakirányú oktatása kapcsán a duális képzőhelyek nem az általános szabályok szerint érvényesíthetik az adócsökkentő tételt. Esetükben az Szkr. 322/A. § (4) bekezdése a szakirányú oktatás önköltségéhez – szakmától és évfolyamtól függetlenül – 1,5-es súlysorzót rendel alkalmazni.

Példa:

Duális képzőhely egy szakiskolában asztalos szakmát tanuló szakirányú oktatását szakképzési munkaszerződés (fiatal munkavállaló) keretében látja el. Kérdésként merül fel, hogy milyen mértékű adócsökkentő tételt érvényesíthet 2023. szeptember hónapban a képzőhely, ha a tanuló 2023. szeptember 15-22. között igazolatlanul hiányzik. A tanuló minden második héten vesz részt a duális képzőhelyen szakirányú oktatásban.

A szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető kedvezmény egy munkanapra jutó mértékének meghatározása az alábbiak szerint történik:

1.200.000 Ft/év x 1,5 (súlyszorzó)/251 munkanap = 7171 Ft/munkanap

2023. szeptember havi beosztás							
hétf.	kedd	szer.	csüt.	pén.	szó.	vas.	Adócsökkentésre jogosító napok száma
				1	2	3	0
4	5	6	7	8	9	10	5
11	12	13	14	15 igazolatlan	16	17	0
18 igazolatlan	19 igazolatlan	20 igazolatlan	21 igazolatlan	22 igazolatlan	23	24	0
25	26	27	28	29	30		0
Összes adócsökkentésre jogosító nap							5

A tanuló után a képzőhely 5 munkanapra jutó adócsökkentő tételt érvényesíthet, miután a tanuló a 10 nap szakirányú oktatásából 5 napot igazolatlanul volt távol. Természetesen ezen igazolatlan napjaira, továbbá a szakiskolai 1 nap igazolatlan hiányzására munkabérre, illetve távolléti díjra sem válik jogosulttá. A tanuló után szeptember hónapra érvényesíthető adókedvezmény (5 nap × 7171 Ft/nap=) 35 855 Ft. Fiatal munkavállaló esetén a napi teljes munkaidő 7 óra.

Amennyiben a tanuló az igazolatlan hiányzás napjaira szabadságot igényelne a munkáltatójától, a hiányzás napjaira távolléti díjra (munkabérre) lenne jogosult, így az adócsökkentő tételt a duális képzőhely 10 napra érvényesíthetné, azaz 71.171 Ft adókedvezményt vehetne igénybe.

Adókedvezmény igénybevétel sajátos esetei a felnőttképzési jogviszonyban

Azok a duális képzők, akik 2023. július 1. után kapcsolódnak be a duális képzésbe saját munkavállalók képzésével, két lehetőség közül választhatnak:

- munkáltató duális képzőhelyként nyilvántartásba veteti magát, és a meglévő jogviszony mellé megkötö a munkavállalóval a **szakképzési munkaszerződést**, ha annak feltételei

egyébként fennállnak, - ebben az esetben **adókedvezmény érvényesíthető.** (TAO, Szja kedvezmény is igénybe vehető)

vagy

- a képzésben részt vevő személy **meglévő munkaszerződését, illetve kinevezését módosítják.** Ez nem minősül szakképzési munkaszerződésnek (nincs szja mentesség és nincs TAO kedvezmény és 13% szocho terheli) - ebben az esetben **adókedvezmény nem érvényesíthető.**

Az Szkt. átmeneti szabályozás: saját munkavállalóval 2023. július 1-jét megelőzően – duális képzőhelyek nyilvántartásba való felvétele nélkül – megkötött szakképzési munkaszerződés alapján szakirányú oktatás legfeljebb 2023. december 31-ig folytatható. Az ilyen szakképzési munkaszerződés 2023. december 31-én megszűnik, ha a foglalkoztatónak a duális képzőhelyek nyilvántartásába történő felvételére e határidőig nem kerül sor, továbbá nem kötnek külön szakképzési munkaszerződést legkésőbb 2024. január 1-jei hatállyal. A korábban az Szkr.-ben foglaltak szerint módosított munkaszerződést – 2023. december 31-éig – szakképzési munkaszerződésnek, a foglalkoztatót pedig az általa folytatott szakirányú oktatás tekintetében duális képzőhelynek kell tekinteni tekintet nélkül arra, hogy a duális képzőhelyek nyilvántartásában szerepel-e. Ebben az esetben adókedvezmény **2023. december 31-ig érvényesíthető.** A módosított munkaszerződés **2024. január 1-jétől** már nem számít szakképzési munkaszerződésnek, ezért **nem** lehet rá **adókedvezményt igénybe** venni.

2023. augusztus 1-jétől a szakirányú oktatás kedvezménye arányosítva vehető igénybe, ezért ettől az időponttól nincs eltérő rendelkezés arra az esetre, ha a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személynek van másik foglalkoztatásra irányuló jogviszonya (többes jogviszony). Ez azt jelenti, hogy 2023. augusztus 1-jétől az „50 százalékos” rendelkezés megszűnt. Az adókedvezményt, annyi munkaóra-ra lehet érvényesíteni, ahány órát töltött a duális képzőhelyen.

Továbbá a Szocho tv módosítás nem tesz különbséget a saját munkavállalóval kötött vagy többes jogviszonyban lévő képzésben részt vevő személlyel kötött szakképzési munkaszerződés alapján igénybevehető adókedvezmény mértékében.

A felnőttképzési jogviszonyban 2023. július 7-től az évfolyamszorzó – függetlenül a szakirányú oktatástól – 1,0 a szakirányú oktatás időtartamára.

Példa:

A magánszemély főállású munkaviszonya mellett tanulja a Turisztikai technikus szakmát 2 éves képzés keretében. Szakirányú oktatását 2023 szeptemberétől az eredeti munkáltatójától eltérő duális képzőhellyel kötött munkaszerződése alapján teljesíti. Milyen mértékű adókedvezményt érvényesíthet az első évfolyamon egy munkanapra és egy munkaórára a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásával kapcsolatban a duális képzőhely?

A Turisztikai technikus szakmát tanuló, képzésben részt vevő személy után a szakirányú oktatás egy munkaórára jutó arányosított önköltségének meghatározása:

1. Szakirányú oktatás önköltsége Ft/év	2. Szakmaszorzó	3. Évfolyami szorzó	4. Szakma súlyszorzója	5. Szakirányú oktatás arányosított önköltsége Ft/év	Egy munkanapra jutó arányosított önköltség Ft/nap	Egy munkaórára jutó arányosított önköltség Ft/nap
1 200 000	2,2	1	$= 2. \times 3.$ 2,2	$= 1 \times 4.$ 2.640.000	$= 5./ 251$ munkanap 10.518	$= 5./ 251$ munkanap/8 óra 1270

„Sikerdíj” – sikeres szakmai vizsga esetén érvényesíthető adókedvezmény

Abban az esetben, ha a szakmát tanuló sikeres szakmai vizsgát tesz, a duális képzőhely további adókedvezmény, ún. „sikerdíj” érvényesítésére jogosult, amelynek összege a szakirányú oktatás időtartama alatt érvényesített összes adókedvezmény 20%-a.

2023. július 6-ig az adókedvezmény igénybevételéhez az akkreditált vizsgaközpont a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy sikeres szakmai vizsgájáról igazolást állított ki azon képzőhelyek számára, amelyekkel a szakmát tanulónak legalább hat hónapos időtartamban fennállt a szakképzési munkaszerződése. Az igazolást a sikeres szakmai vizsgát követő tizenöt napon belül megküldte a duális képzőhelynek, illetve a foglalkoztatónak.

A sikerdíjkedvezményt több foglalkoztató is igénybe veheti, ha a sikeres vizsgát tett személyt legalább hat hónapos időtartamban fennálló, szakirányú oktatás időtartamára kötött szakképzési

munkaszerződés alapján képezte. Az akkreditált vizsgaközpont a sikeres szakmai vizsgáról igazolást küldött a duális képzőhelyeknek, amelyek az adókötelezettségüket csökkenthették ezzel a kedvezménnyel akkor is, ha az adott évben a tanulóval már nem állt fenn a szakképzési munkaszerződéses jogviszony.

2023. július 7-től az akkreditált vizsgaközpont már nem állít ki igazolást a sikeres szakmai vizsgáról. A regisztrációs és tanulmányi alrendszer, azaz a KRÉTA rendszer Duális moduljában a vizsgarendszer alapján sikeres vizsgával rendelkező duális tanulók esetén a duális admin igazolást tud kiállítani. A „Sikerdíj igazolás” menüpontban a 'Letöltés' gomb megnyomásával az igazolás generálódik, a rendszer nyomtatható verziót állít elő.

2023. augusztus 1-jétől sikerdíj kedvezményt csak az érvényesíthet, aki legalább hat hónapos egybefüggő időtartamban fennálló szakképzési munkaszerződés alapján képezett tanulót, illetve képzésben részt vevő személyt.

Miután az átmeneti szabály arról rendelkezik, hogy az adókedvezmény igénybevétele szempontjából a tanuló szerződés szakképzési munkaszerződésnek minősül, a sikerdíj a sikeres szakmai vizsgát tett tanuló szerződéses jogviszonyban lévő tanulók után is érvényesíthető.

A Szoccho tv. 17/A. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában a tárgy hónapra és tárgy hónapot megelőző időszakokra jogszerűen igénybe vett adókedvezménynek minősül az Szkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja alapján megkötött és legalább hat hónapos időtartamban fennálló szakképzési munkaszerződésre tekintettel az Szkt. 2021. december 31-én hatályos 107. § (2) bekezdése alapján jogszerűen igénybe vett kedvezmény is.

4.2.2. Adókedvezmény érvényesítése tanuló szerződés keretében folytatott gyakorlati képzés esetén

A Szoccho tv. 36/D. §-a átmeneti szabályként rögzíti, hogy a régi szakképzési törvény szerinti tanuló szerződéssel gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében a szakirányú oktatás alatt gyakorlati képzést, szakma alatt a régi szakképzési törvény szerinti OKJ-ban meghatározott szakképesítést, rész-szakképesítést, szakképzési munkaszerződés alatt a régi szakképzési törvény szerinti tanuló szerződést kell érteni. A hivatkozott jogszabályi rész rendelkezik továbbá

arról is, hogy a régi szakképzési törvény szerinti OKJ-ban meghatározott szakképesítéshez, illetve rész-szakképesítéshez kapcsolódóan az Szkr. 4/A. mellékletében meghatározott súlysorzót kell alkalmazni.

Fontos kiemelni, hogy az adókedvezmény megállapításakor a tanuló szerződés szakképzési munkaszerződésnek minősül.

Példa:

Egy OKJ 54 815 02 azonosító számú kozmetikus szakmát tanuló (18 év feletti) 2023/2024. tanévben tanuló szerződést kötött a gyakorlati képzőhellyel. Hogyan alakul a képzőhely adókedvezménye 2023. szeptember hónapban, ha a tanulónak 12 gyakorlati napja van a képzőhelyen, naponta 7 óra szakmai gyakorlattal?

1.	Szakirányú oktatás önköltsége	1 200 000
2.	Szakmai súlysorzó (Szkr. 4/A. melléklete szerint)	1,73
3.	Egy napra jutó adócsökkentő tétel (1. × 2. / 251 munkanap)	8271
4.	Egy órára jutó adókedvezmény (3./8 óra)	1034
5.	Gyakorlati napok száma	12
6.	Napi óraszám	7
7.	Gyakorlati munkaórák száma (5. x 6.)	84
8.	Szeptemberben érvényesíthető adókedvezmény (4. × 7.)	86 856

4.2.3. Adókedvezmény érvényesítése a hallgatók duális képzése és gyakorlatigényes alapképzési szakon teljesített egybefüggő szakmai gyakorlat esetén

A szociális hozzájárulási adó fizetésére vonatkozó kötelezettség csökkenthető hallgatónként az Nftv. szerinti duális képzés és a gyakorlatigényes alapképzési szak arányosított alapszabályára alapján az egy munkanapra vetített mérték és a tárgyhónapban ténylegesen teljesített képzési napok számának szorzataként számított összegével.

Az alapszabály mértékét a költségvetési törvény 650.000 Ft/fő/év mértékben határozta meg. Az alapszabály képzési területenként alkalmazandó súlyszorzóját pedig 2022. január 1-jétől a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 230/2012. Korm.rend.) 19. §-a határozza meg.

A nevesített szakokon kívül eső képzési területeken egységes súlyszorzót kell alkalmazni az egybefüggő szakmai gyakorlatok esetében.

	Szociális munka alapképzési szakon, gazdaságtudományok képzési területen	Műszaki, informatikai, agrár, természettudomány és egészségtudomány képzési területen	Más gyakorlatigényes alapképzési szak
Alapszabály Ft/év	650.000	650.000	650.000
Súlyszorzó	3,9	5,3	3,9
Duális képzés	10.100 Ft/gyakorlati nap	13.725 Ft/gyakorlati nap	
Gyakorlatigényes alapképzési szak	10.100 Ft/gyakorlati nap	13.725 Ft/gyakorlati nap	10.100 Ft/gyakorlati nap

Példa:

A gazdálkodó szervezet egy 20 éves mérnök informatikus hallgatót fogad egy műszaki egyetemmel kötött együttműködési megállapodás keretében 2023. július 1-jétől augusztus 31-ig egybefüggő szakmai gyakorlatra. A gazdálkodó szervezet a hallgatóval hallgatói

munkaszerződést köt, amelyben rögzítésre kerül a hallgatót megillető munkabér a törvényes mértékben, ami havi 150.800 Ft (a minimálbér 65%-a).

A hallgató szakmai gyakorlaton töltött napjai: $22 + 21 = 43$ munkanap.

Érvényesíthető adócsökkentő tétel: $43 \text{ munkanap} \times 13.725 \text{ Ft} = 590.175 \text{ Ft}$.

4.3. Adókedvezmény érvényesítése – adó-visszaigénylés

A szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményét minden gazdálkodó szervezet a havi 2308-as bevallásában a 2308A-01-01 nyomtatvány 29.-30.-31. soraiban érvényesítheti.

- A bevallás 29. sorában a szakirányú oktatás arányosított önköltsége alapján számított tételeket kell feltüntetni, azaz a szakképzési munkaszerződés, tanuló szerződés, továbbá a régi szakképzési törvény szerinti együttműködési megállapodás alapján teljesített gyakorlati képzéshez kapcsolódó adókedvezményt.
- A bevallás 30. sorában a duális képzés arányosított alapszabványja alapján számított adókedvezményeket kell feltüntetni, amelybe beletartozik a hallgatók egybefüggő szakmai gyakorlatára érvényesíthető kedvezmény is.
- A bevallás 31. sora a sikeres szakmai vizsgát tett szakmát tanulók után érvényesíthető adókedvezmény feltüntetésére szolgál.

A szociális hozzájárulási adó fizetésére törvény alapján nem köteles személy, mint például a KIVA adóalany, a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményét szintén a 2308A-01-01. bevallási nyomtatványon adó-visszaigénylés keretében érvényesítheti.

4.4. Egyéb adókedvezmények

A **társasági adó** törvény lehetőséget biztosít az adózás előtti eredmény csökkentésére az Szkt. alapján szakképzési munkaszerződés keretében duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő tanulónként, képzésben részt vevő személyenként minden megkezdett hónap után havonta az adóév első napján érvényes minimálbér 24%-val [TAO tv. 7. § (1) bekezdés i) pont].

$(232.000 \times 24\% \times 9\% = 5011,- \text{ Ft/fő/hó})$

Az **egyéni vállalkozó** az Szja. 49/B. § (6) bekezdése alapján a bevételét csökkentheti:

a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24 százalékaival;

A **mezőgazdasági őstermelő** Szja tv. 21. § (1) bekezdése alapján a bevételét csökkentheti:

a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24 százalékával.

Fenti adókedvezmények az Szkt. átmeneti rendelkezése szerint a tanulósz szerződés után is érvényesíthetők (Szkt. 125.§ (3)).

4.5. A szakirányú oktatás **kötelező, teljesítést igazoló dokumentumai**

- Kamara által ellenjegyzett tanulósz szerződés eredeti példánya
- Szakképzési munkaszerződés eredeti példánya
- Tanulósz szerződés esetén Foglalkozási napló: ajánlás a www.isziir.hu, Letölthető dokumentumok/Foglalkozási naplók,
- Szakképzési munkaszerződés esetén elektronikusan kell vezetni a regisztrációs és tanulmányi alrendszerben (KRÉTA) a szakirányú oktatással összefüggésben: szakmai tevékenységet, helyszínt, szakmai tevékenységre fordított időt, értékelést, esetleges problémát, mulasztást
- Munkaidő nyilvántartással kapcsolatos dokumentumok (tanulói, képzésben résztvevői, oktatói)
- A munka-, baleset- és a tűzvédelmi napló
- A pénzügyi (tanuló pénzbeli juttatásának igazolását szolgáló) dokumentumok
- Felelősségbiztosítás megkötését igazoló dokumentum
- Oktatói végzettséget igazoló dokumentumok
- TB-bejelentést igazoló dokumentum
- Foglalkozás egészségügyi vizsgálat, vizsgálatok igazoló dokumentuma
- Munkaruházat és egyéb védőeszköz, felszerelés átadás-átvétel dokumentumai
- Képzési program
- A szakirányú oktatáshoz kapcsolódó minőségirányítási rendszer, vagy szempontrendszer (KAMSZER) alapján, annak működésének bizonyítékai

4.6. A hallgatói munkavégzés szabályai

Hallgató, hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát:

- a duális képzés képzési ideje alatt külső vagy belső gyakorlólhelyen, a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben, vagy külső vagy belső gyakorlólhelyen,
- a képzési programhoz nem kapcsolódóan, a felsőoktatási intézmény alaptevékenysége körében a felsőoktatási intézményben vagy a felsőoktatási intézmény részvételével működő gazdálkodó szervezetben.

A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatására az Mt. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A 230/2012. Korm. rend. a hallgatói munkaszerződésre vonatkozó szabályok meghatározása során az Mt.-nél a hallgató számára kedvezőbb feltételeket állapít meg.

A hallgatót a hallgatói munkaszerződésben részletezett módon díjazás illetheti, illetve a hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat ideje alatt, valamint a duális képzés képzési ideje alatt díjazás illeti meg, amelynek mértéke legalább a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) hatvanöt százaléka (azaz 2023-ban 150.800,- Ft/hó). A díjat – eltérő megállapodás hiányában – a szakmai gyakorlólhely fizeti. A képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlatra – ide nem értve a duális képzést – költségvetési szervnél hallgatói munkaszerződés és díjazás nélkül is sor kerülhet. A hallgatót ez esetben is megilletik mindazon jogok, amelyeket az Mt. biztosít a munkavállalók részére. A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóval e tevékenységére tekintettel a 230/2012. Korm. rendeletben meghatározott feltételekkel megállapodást kell kötni. Azon munkáltatónál végzett szakmai gyakorlat esetén, amelynél a hallgató foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban áll, hallgatói munkaszerződést nem szükséges megkötni.

Hallgatói munkaszerződés alapján a hallgató nem biztosított, azaz nem kell bejelenteni a NAV felé, ezáltal nincs járulékfizetési kötelezettség.

A hallgatói munkaszerződés alapján kapott díjazás az Szja. tv. 1. melléklet 4.12.1. b) pontja alapján adómentes juttatás a gyakorlati képzés idejére, duális képzés esetén az elméleti és a

gyakorlati képzés idejére kifizetett juttatás, díjazás értékéből havonta a hónap első napján érvényes havi minimálbért meg nem haladó része.

A kifizető mentesül a szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség alól a Szocho tv. 5. § (1) eb) pontja alapján hallgatói munkaszerződéses jogviszony után.

Az, aki a gyakorlati képzést szervezi, köteles felelősségbiztosítást kötni a felsőoktatási szakképzésben részt vevő hallgató javára.

A doktorandusz oktatási és kutatási tevékenységére az alábbiakat kell alkalmazni:

- a doktorandusz a tanulmányi kötelezettségeinek keretében a heti teljes munkaidő húsz százalékának megfelelő időtartamban az intézmény oktatási, tudományos tevékenysége körében munkavégzésre kötelezhető,
- a doktorandusz által végzett munka ideje – az előző pont szerinti munkavégzéssel együtt – egy félév átlagában nem haladhatja meg a heti teljes munkaidő ötven százalékát,
- a doktorandusz munkaidő-beosztását oly módon kell meghatározni, hogy vizsgázási és a vizsgára történő felkészülési kötelezettségeinek eleget tudjon tenni,
- a munkadíj havi összege, a teljes munkaidő ötven százalékának megfelelő idejű foglalkoztatás esetén nem lehet kevesebb, mint a legkisebb kötelező munkabér (minimálbér), eltérő idejű foglalkoztatás esetén ennek időarányos része.

Az együttműködési megállapodás és a hallgatói munkaszerződés tartalmi elemeit a 230/2012. Korm. rend. szabályozza.

A hallgatóval hallgatói munkaszerződést, gyakorlatigényes alapképzési szak esetében a felsőoktatási intézménnyel együttműködési megállapodást kötött kifizető a Szocho törv.-ben meghatározottak szerint jogosult a Kvtv.-ben meghatározott alapnormatíva képzési területenként alkalmazandó súlyszorzója alapján igénybe vehető adókedvezmény érvényesítésére.